

Meting toezichtlasten in het domein Kinderopvang

Onderzoek naar de administratieve lasten en kwalitatieve beleving van toezicht binnen het domein Kinderopvang

SIRA Consulting B.V.
Edisonbaan 14 G-1
3439 MN Nieuwegein

Telefoon: 030 – 602 4910
Fax: 030 – 602 4919
E-mail: info@siraconsulting.nl

Meting toezichtlasten in het domein Kinderopvang

Onderzoek naar de administratieve lasten en kwalitatieve beleving van toezicht binnen het domein Kinderopvang

Nieuwegein, 22 mei 2007

Drs. ing. P.M.H.H. Bex
Drs. M.J. Aalders
Drs. J.P. Sterrenburg

SIRA Consulting is inhoudelijk verantwoordelijk voor deze rapportage. De in deze rapportage opgenomen teksten en onderzoekresultaten mogen uitsluitend worden gebruikt als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken mits de bron duidelijk wordt vermeld. Vermenigvuldigen en/of openbaarmaking in welke vorm ook, is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van SIRA Consulting. SIRA Consulting aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

Inhoudsopgave

	Samenvatting	2
1	Inleiding	5
1.1	Achtergrond	5
1.2	Doelstelling	5
1.3	De Meetmethodiek Toezichtlasten (MTL)	6
1.4	Beschrijving domein Kinderopvang	6
1.5	Selectie van bedrijven	7
2	Inspecties domein Kinderopvang	9
2.1	Overzicht inspecties domein Kinderopvang	9
2.2	Toelichting inspecties	9
3	Administratieve lasten van toezicht	13
3.1	Berekening van de administratieve lasten van toezicht	13
3.2	Administratieve lasten van toezicht domein Kinderopvang	14
4	Kwalitatieve beoordeling van de lasten van toezicht	19
4.1	Berekening van de kwalitatieve beoordeling van toezicht	19
4.2	Belevingsfactoren van Toezicht	20
4.3	Rapportcijfers	26
4.4	Knelpunten en ergernissen	29
5	Conclusies	34
5.1	Conclusies	34
	Bijlagen	
I	Aanbevelingen van de onderzoekers	
II	Overzicht suggesties van respondenten	
III	Leden van de begeleidingscommissie	

Samenvatting

Achtergrond

Op 1 september 2006 heeft het kabinet besloten tot de start van het project Eenduidig Toezicht. De achtergrond daarvan is de vermindering van de onnodige last die bij bedrijven door het toezicht wordt veroorzaakt. Het kabinet richt zich met het project Eenduidig Toezicht op het per domein van toezicht reduceren van de toezichtlast voor bedrijven en instellingen met gemiddeld 25% en het verbeteren van de efficiency van inspecties en de kwaliteit en effectiviteit van het toezicht.

Voor het realiseren van de gewenste reductie van de toezichtlasten in de kinderopvangsector is het project “Samenwerking inspecties kinderopvang (SIK)” opgestart. Dit project is erop gericht om door onder andere taakoverdracht te komen tot een efficiënter en effectiever toezicht voor organisaties in de kinderopvang. Of, en op welke punten dat kan bijdragen aan het reduceren van toezichtlasten voor kinderopvangorganisaties, is afhankelijk van de door de organisaties ondervonden lasten van toezicht.

Om het toezicht binnen de kinderopvang efficiënter en effectiever in te richten, zijn in het project “Meting toezichtlast Kinderopvang” de toezichtlasten gekwantificeerd en is geïnventariseerd hoe deze kunnen worden gereduceerd. Dit is gedaan volgens de meetmethodiek toezichtlasten die voor het IG-beraad is ontwikkeld. De inventarisatie is gebaseerd op interviews met bedrijven.

Inspecties binnen het domein Kinderopvang

Bedrijven binnen het domein Kinderopvang hebben te maken met verschillende inspectiediensten. In totaal zijn in het onderzoek 8 verschillende inspectiediensten geïdentificeerd. Deze inspectiediensten voeren in totaal 15 verschillende soorten inspecties uit.

Bedrijven die zich bezighouden met dagopvang en/of buitenschoolse opvang hebben met 13 van de 15 inspecties te maken. Omdat bij gastouderbureaus niet feitelijk kinderen aanwezig zijn (die zijn bij de gastoudergezinnen) hebben deze bedrijven met minder inspecties te maken.

Administratieve lasten van toezicht

In het project zijn voor alle inspecties die tijdens de meting naar voren zijn gekomen, de administratieve lasten (AL) per inspectie in kaart gebracht. Uit de inventarisatie blijkt dat de volgende inspecties de hoogste AL per inspectie veroorzaken:

- ❑ Inspectie correcte afdracht belasting en premies (Belastingdienst): € 1.140.
- ❑ Reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector (GGD): € 570.
- ❑ Reguliere inspectie gastouderopvang en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector (GGD): € 540.

Het totaal van alle inspecties op jaarbasis vormt de totale AL van toezicht per jaar. Op basis van het uitgevoerde onderzoek worden de totale AL voor bedrijven in het domein Kinderopvang geraamd op € 3.447.400 per jaar. Van de totale AL wordt € 3.197.800 (93 %) veroorzaakt door inspecties van de GGD. Lokale inspecties (gemeente) veroorzaken verreweg de meeste AL (97%) voor bedrijven in het domein kinderopvang.

Uit het onderzoek zijn verschillende aangrijpingspunten naar voren gekomen om de AL van toezicht te reduceren. Op basis van deze aangrijpingspunten zijn aanbevelingen, gericht op een vergroting van de efficiency en effectiviteit van inspecties gedaan. Doordat de aanbevelingen zich richten op knelpunten als de overlap in inspectiethema's, het gebrek aan coördinatie en de inefficiënte werkwijze, leveren deze een bijdrage aan het inrichten van de Frontoffice Kinderopvang.

Kwalitatieve meting van de lasten van toezicht

Bedrijven in de kinderopvang hebben aangegeven hoe zij het toezicht hebben ervaren. Dit is gedaan door aan de hand van 12 belevingsfactoren na te gaan hoe deze voor desbetreffende inspectie worden ervaren. Door middel van deze methodiek hebben alle afzonderlijke inspecties een rapportcijfer gekregen.

Uit het onderzoek komt naar voren dat bedrijven binnen het domein Kinderopvang de deskundigheid van de inspecteur de belangrijkste belevingsfactor vinden. Als een inspecteur kennis van zaken heeft, geeft dit volgens bedrijven meerwaarde aan een inspectie. Naast deskundigheid van de inspecteur zijn ook de houding en werkwijze van de inspecteur belangrijke belevingsfactoren. Bedrijven vinden het belangrijk dat inspecteurs zich tijdens inspecties constructief en niet arrogant opstellen. Daarnaast vinden bedrijven het belangrijk dat inspecteurs de inspectie op effectieve en efficiënte wijze uitvoeren. De werkwijze wordt voor een belangrijk deel ook bepaald doordat veel inspecties een administratief karakter hebben terwijl de voorkeur van bedrijven uitgaat naar het inspecteren van de uitvoering van beleid in plaats van het hebben ervan.

Naast aan te geven hoe inspecties zijn ervaren, zijn door bedrijven ook verbeterpunten genoemd. Per inspectie zijn verbeteringen mogelijk. Verbetervoorstellen hebben vooral betrekking op de gehanteerde werkwijze, de overlap die verschillende inspecties onderling vertonen en de mate van detaillering. Over het algemeen worden inspecties binnen het domein Kinderopvang als voldoende tot goed ervaren, namelijk gemiddeld met het rapportcijfer 7,6.

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Toezicht heeft een belangrijke rol in de samenleving en dient de adequate uitvoering van wet- en regelgeving te waarborgen. Het kabinet verstaat onder toezicht conform de formulering van de Commissie Holtslag (1998) *“het verzamelen van de informatie over de vraag of een handeling of zaak voldoet aan de daaraan gestelde eisen, het zich daarna vormen van een oordeel daarover en het eventueel naar aanleiding daarvan interveniëren”*.

Op 1 september 2006 heeft het kabinet besloten tot de start van het project Eenduidig Toezicht om uitvoering te geven aan de motie-Aptroot c.s.¹ In die motie vraagt de Tweede Kamer om de oprichting van één inspectie- en controledienst voor het bedrijfsleven per 1 januari 2009. De achtergrond daarvan is de vermindering van de onnodige last die bij bedrijven door het toezicht wordt veroorzaakt. Het kabinet richt zich met het project Eenduidig Toezicht op het per domein van toezicht reduceren van de toezichtlast voor bedrijven en instellingen met gemiddeld 25% en het verbeteren van de efficiency van inspecties en de kwaliteit en effectiviteit van het toezicht.

Voor het realiseren van de gewenste reductie van de toezichtlasten in de kinderopvangsector is het project “Samenwerking inspecties kinderopvang (SIK)” opgestart. Dit project is erop gericht om door middel van taakoverdracht te komen tot een efficiënter en effectiever toezicht en de last voor organisaties in de kinderopvang te verminderen. Of, en op welke punten dat kan bijdragen aan het reduceren van toezichtlasten voor kinderopvangorganisaties, is afhankelijk van de door de organisaties ondervonden lasten van toezicht.

Om het toezicht binnen de kinderopvang efficiënter en effectiever in te richten, zijn de toezichtlasten gekwantificeerd en is geïnventariseerd hoe deze kunnen worden gereduceerd. Dit is gedaan volgens de meetmethodiek toezichtlasten die voor het IG-beraad is ontwikkeld.

1.2 Doelstelling

De doelstellingen van het project “Meting toezichtlast Kinderopvang” kunnen als volgt worden samengevat:

- ▣ *Het toepassen van de generiek toepasbare methodiek voor het meten van toezichtlasten binnen de kinderopvang om inzicht te verkrijgen in de feitelijke en de ervaren toezichtlasten.*
- ▣ *Het zichtbaar maken welke (onderdelen van de) contacten met de toezichthouders de grootste lasten in het domein kinderopvang veroorzaken.*
- ▣ *Het, tezamen met de betrokkenen, nader analyseren van de verkregen resultaten.*
- ▣ *Het formuleren van aanbevelingen voor een vermindering van de lasten op basis van de verkregen informatie en de uitgevoerde analyses.*

¹ Motie-Aptroot c.s., 23 februari 2006 door de Tweede Kamer aangenomen, Vergaderjaar 2005-2006, 29362, nr. 77.

1.3 De Meetmethodiek Toezichtlasten (MTL)

Toezichtlasten zijn de lasten die bedrijven ondervinden om te voldoen aan de (informatie)verplichtingen voortvloeiend uit het toezicht. Administratieve lasten en nalevingskosten die rechtstreeks voortvloeien uit wet- en regelgeving zijn in dit project niet meegenomen. Onder toezicht wordt hier verstaan de activiteiten controle en handhaving, het gaat hierbij om alle fasen van het toezichttraject (zie onderstaande tekstkader voor een toelichting). De totale toezichtlasten bestaan uit de onderdelen:

1. De administratieve lasten van toezicht.
2. De kwalitatieve beoordeling van de lasten van toezicht.

Kader 1. Het toezichttraject

Het toezichttraject is het gehele traject dat wordt doorlopen bij de activiteiten gericht op controle en handhaving. Het gaat hierbij om de activiteiten die bedrijven moeten uitvoeren bij de voorbereiding, uitvoering en nazorg van een inspectie. In de onderstaande tabel zijn deze activiteiten nader omschreven.

	Omschrijving activiteiten op hoofdlijnen
Vorbereiding	<ul style="list-style-type: none"> ■ Het verzamelen, ordenen en aanleveren van informatie voorafgaand aan een aangekondigde inspectie. ■ Het voorbereiden en organiseren van het bezoek van de inspecteurs.
Uitvoering	<ul style="list-style-type: none"> ■ Het ontvangen en begeleiden van de inspecteurs op de locatie. ■ Het verzamelen, ordenen en aanleveren van informatie die noodzakelijk is om vragen van de inspecteurs te beantwoorden of bepaalde situaties toe te lichten.
Nazorg	<ul style="list-style-type: none"> ■ Het aanleveren van aanvullende of additioneel gevraagde informatie na afloop van het bezoek van de inspecteurs. ■ Het reageren op een inspectie rapportage en de bevindingen van een inspectiebezoek.

In de volgende hoofdstukken worden de beide onderdelen van toezichtlasten nader toegelicht. Een uitgebreidere beschrijving is te vinden in de handleiding “Meetmethodiek Toezichtlasten” (IPAL).

1.4 Beschrijving domein Kinderopvang

Het onderzoek heeft zich gericht op het domein Kinderopvang. Volgens de definitie van de Wet kinderopvang gaat het hierbij om “het bedrijfsmatig of anders dan om niet verzorgen en opvoeden van kinderen tot de eerste dag van de maand waarop het voortgezet onderwijs voor die kinderen begint.” Het domein Kinderopvang kan worden onderscheiden in drie subdomeinen:

1. Dagopvang.
2. Buitenschoolse opvang.
3. Gastouderopvang.

Ad. 1. Dagopvang

Dagopvang vormt de grootste groep binnen de kinderopvang. Het gaat hierbij om kinderdagverblijven die overdag kinderen opvangen. De leeftijd van kinderen bij kinderdagverblijven varieert van 0 tot 4 jaar. Nederland beschikte in 2006 over circa 2.150 locaties voor dagopvang. Deze locaties beschikken over circa 121.000 opvangplaatsen waar in 2006 in totaal circa 200.000 kinderen gebruik van maakten.²

² Bron voor de in dit onderzoek gebruikte aantallen locaties en opvangplaatsen is het resultaat van een landelijk onderzoek naar capaciteit kinderopvang van Buitenhk Management & Consult (november 2006).

Ad. 2. Buitenschoolse opvang

Vrijwel alle kinderen vanaf 4 jaar gaan naar school (vanaf 5 jaar verplicht). Buiten schooltijden bestaat de mogelijkheid om deze kinderen naar de buitenschoolse opvang te brengen. In 2005 heeft de Tweede Kamer in een motie gevraagd om per 1 januari 2007 de wet- en regelgeving zodanig aan te passen dat scholen worden verplicht hetzij buitenschoolse opvang te bieden tussen 7.30 en 18.30, hetzij faciliteiten te bieden waarbinnen andere partijen dat doen en de randvoorwaarden hierbij aan te geven.³

Nederland beschikte in 2006 over circa 1.670 locaties voor buitenschoolse opvang. Deze bieden plaats aan circa 83.500 kinderen. In totaal maakten in 2004 circa 143.000 kinderen gebruik van buitenschoolse opvang. Met het aanpassen van de wet- en regelgeving neemt de vraag naar buitenschoolse opvang toe.

Ad. 3. Gastouderopvang

Bij gastouderopvang gaat het om kinderopvang in de woning waar de ouder of de gastouder zijn hoofdverblijf heeft. De opvang komt tot stand door tussenkomst van een gastouderbureau. De gastouder wordt begeleid door het gastouderbureau.

In Nederland waren in 2006 circa 400 gastouderbureaus waarbij verscheidene gastouders zijn aangesloten. In dat jaar was sprake van circa 23.000 kindkoppelingen oftewel: het aantal schriftelijke overeenkomsten tussen vraagouders en gastouders over de opvang van één kind.

1.5 Selectie van bedrijven

In het onderzoek zijn in totaal 20 bedrijven betrokken geweest. Deze bedrijven kunnen meerdere locaties hebben. Onder deze bedrijven zitten éénpitters, onderdelen van koepels en gastouderbureaus. Bij het selecteren van de locaties is spreiding aangebracht op de volgende criteria:

- ▣ *Geografie*: de bedrijven zijn geografisch verspreid over het land en bevinden zich daarvoor in verschillende GGD regio's.
- ▣ *Structuur bedrijf*: bedrijven binnen de kinderopvang kunnen éénpitters of als onderdeel aangesloten zijn bij een koepel. Daarbij is er een onderscheid tussen een locatie aangesloten bij een grote koepel en locaties aangesloten bij een kleine koepel te maken. Voor het onderzoek zijn zowel éénpitters als locaties van grote en kleine koepels benaderd.
- ▣ *Aantal kindplaatsen*: hierbij gaat het om het aantal kinderen dat het bedrijf exploiteert.
- ▣ *Subdomein*: de bedrijven die voor dit onderzoek zijn benaderd zijn verdeeld over de 3 subdomeinen dagopvang, buitenschoolse opvang en gastouderopvang.
- ▣ *Jaar van oprichting*: er zijn zowel bedrijven benaderd die geruime tijd ervaring hebben en bedrijven die relatief kort geleden zijn gestart.

³ Motie-Van Aartsen/Bos, 28 september 2005 door de Tweede Kamer aangenomen, Vergaderjaar 2005-2006, 30300, nr. 14.

Subdomein	Aantal bedrijven
Dagopvang	16
Buitenschoolse opvang	14
Gastouderbureau	4
Structuur	Aantal bedrijven
Grote koepel	6
Kleine koepel	4
Eénpitter	10

Figuur 1. Overzicht met kenmerken van bedrijven die in het onderzoek zijn betrokken.

In bovenstaande figuur is een overzicht gegeven van de kenmerken van de bedrijven die voor dit onderzoek zijn benaderd. Wat het subdomein betreft, kan worden opgemerkt dat bedrijven zijn opgenomen die alleen dagopvang of buitenschoolse opvang aanbieden of alleen gastouderbureau zijn. Daarnaast zijn bedrijven opgenomen die meerdere vormen van opvang aanbieden. Wat structuur betreft valt op te maken hoeveel bedrijven als grote koepel, kleine koepel of éénpitter gekenmerkt kunnen worden. Bij de 'structuur' is het volgende onderscheid gemaakt:

- ▣ Grote koepel (loonsom > € 2 miljoen).⁴
- ▣ Kleine koepel (loonsom < € 2 miljoen).
- ▣ Eénpitter (een kinderopvangorganisatie op één fysieke locatie).

Er is met de bedrijven afgesproken dat de verstrekte gegevens geanonimiseerd worden. De kenmerken 'geografische spreiding', 'aantal kindplaatsen' en 'jaar van oprichting' worden niet weergegeven. Dit is om te voorkomen dat te herleiden is om welk bedrijf het gaat.

⁴ Het onderscheid tussen grote koepel en kleine koepel op basis van de loonsom is als zodanig aangegeven door de MOgroep.

2 Inspecties domein Kinderopvang

2.1 Overzicht inspecties domein Kinderopvang

Bedrijven binnen het domein Kinderopvang hebben te maken met verschillende inspectiediensten. In totaal zijn in het onderzoek 8 verschillende inspectiediensten geïdentificeerd. Deze inspectiediensten voeren in totaal 15 verschillende soorten inspecties uit.⁵

In onderstaande figuur is een overzicht gegeven van deze inspecties. Onder de figuur is voor elke inspectie een korte toelichting gegeven.

Inspectiedienst		Inspectie	
1	GGD	1	Reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector
		2	Niet reguliere inspectie kindercentra
		3	Reguliere inspectie gastouderopvang en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector
		4	Niet reguliere inspectie gastouderopvang
2	VVA	5	Inspectie speeltoestellen, bedden en boxen
		6	Inspectie hygiëne en voedselveiligheid
		7	Inspectie naleving rookverbod
3	Arbeidsinspectie	8	Inspectie arbeidsomstandigheden
		9	Inspectie na incident
4	Belastingdienst	10	Inspectie correcte afdracht belasting en premies
5	VROM-Inspectie	11	Inspectie legionellapreventie
6	Brandweer	12	Inspectie naleving voorschriften gebruiksvergunning
7	Gemeente	13	Inspectie naleving voorschriften bouwvergunning
		14	Inspectie naleving voorschriften milieuregelgeving
8	OVDB	15	Inspectie erkenning leerbedrijf

Figuur 2. Overzicht inspecties binnen het domein Kinderopvang.

2.2 Toelichting inspecties

1. *Reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector (GGD)*
 Alle bedrijven binnen de dagopvang en buitenschoolse opvang (in dit rapport samengevat onder de noemer kindercentra) hebben jaarlijks te maken met de inspectie van de GGD. Deze inspectiefrequentie is wettelijk vastgelegd. Inspecteurs van de GGD zien toe op de naleving van de voorschriften uit de Wet kinderopvang en de Wet klachtrecht cliënten zorgsector. Een inspectie bestaat uit de volgende onderdelen:
 - *Vraaggesprek/documentenonderzoek:* hierin komen verschillende documenten ter sprake waaronder de risico inventarisatie veiligheid en de risico inventarisatie gezondheid. Tevens wordt gekeken naar (kopieën van) diploma's, verklaringen om-

⁵ De mogelijkheid bestaat dat bedrijven binnen het domein kinderopvang ook met andere inspectiediensten te maken krijgen, bijvoorbeeld de SIOD en de FIOD. Deze inspectiediensten komen echter alleen voor bij een vermoeden van misbruik van sociale wetgeving respectievelijk fraude of belastingontduiking. Daarnaast houdt Buma/Stemra en Sena toezicht op de aanvraag van licenties voor het gebruik van muziek en controleert de Stichting Reprerecht of bedrijven jaarlijks vaste vergoedingen betalen voor het maken van fotokopieën van auteursrechtelijk beschermde werken. Genoemde inspecties zijn niet ter sprake gekomen tijdens de meting.

trent gedrag, vragenlijst oudercommissie, reglement oudercommissie, klachtenreglement en het pedagogisch beleidsplan.

- ▣ *Rondgang door het gebouw:* de inspecteurs maken een rondgang door het gebouw waarbij onder andere wordt gekeken naar de implementatie van de risico inventarisatie gezondheid en veiligheid. De inspecteur bekijkt steekproefsgewijs of de gegevens uit de documenten overeenkomen met de praktijk, zoals het aantal kinderen dat aanwezig is op de locatie, de indeling in de stamgroepen en of de leidsters aanwezig zijn waarvan de diploma's zijn ingezien.
- ▣ *Observatie:* tijdens een observatie wordt de pedagogische praktijk in één of meerdere groepen beoordeeld.
- ▣ *Afrondend gesprek:* tijdens een afrondend gesprek worden de laatste vragen gesteld en de eerste bevindingen aan het bedrijf meegedeeld.

In een rapportage worden de bevindingen van de inspectie op locatie weergegeven. Een bedrijf kan op de inspectie-items een voldoende, onvoldoende of slecht scoren. Ook wordt na 'hoor en wederhoor' de zienswijze van het bedrijf opgenomen in de rapportage.

2. *Niet reguliere inspectie kindercentra (GGD)*

In tegenstelling tot een reguliere inspectie kinderopvang worden incidentele inspecties van de GGD niet altijd aangekondigd. Naast reguliere inspecties bij kindercentra kent de GGD de volgende onderzoeken:

- ▣ *Inspectie na melding:* dit is de eerste inspectie nadat een ondernemer die een nieuw kinderopvangcentrum wil starten, zich bij de gemeente heeft gemeld.
- ▣ *Nader onderzoek:* indien in de reguliere inspectie van de GGD is geconstateerd dat het kinderopvangcentrum niet aan de kwaliteitseisen voldoet, wordt in het nader onderzoek gekeken of de afspraken om te komen tot herstel zijn nagekomen.
- ▣ *Inspectie na klacht of signaal:* inspectie naar aanleiding van een klacht of signaal.

3. *Reguliere inspectie gastouderopvang en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector (GGD)*

De kinderopvang bij gastouders wordt jaarlijks gecontroleerd door het gastouderbureau waarbij de gastouder is aangesloten. Gastouderbureaus zijn bemiddelingsbureaus die de vraag en aanbod van gastouderopvang op elkaar afstemmen en de gastouders begeleiding bieden. De GGD voert vervolgens jaarlijks inspecties uit bij de gastouderbureaus om te zien of gastouderopvang plaatsvindt volgens de daarvoor geldende regels. In het onderzoek zijn de inspecties (van de GGD) bij de gastouderbureaus besproken en zijn de woningen van gastouders niet bezocht, omdat de GGD daar niet regulier inspecteert.

Bij de gastouderbureaus wordt gekeken of het gastouderbureau zijn taken uitvoert en de gastouderopvang plaatsvindt volgens de daarvoor geldende regels. Hiertoe wordt een documentenonderzoek gedaan en vindt een vraaggesprek plaats met de houder(s) van het gastouderbureau. In een rapportage worden de bevindingen teruggekoppeld. Na 'hoor en wederhoor' wordt de zienswijze van het bedrijf opgenomen in de rapportage.

4. *Niet reguliere inspectie gastouderopvang (GGD)*

De aanleiding voor een niet reguliere inspectie gastouderopvang is identiek aan de bij punt 2 beschreven aanleiding voor niet reguliere inspecties kindercentra.

5. *Inspectie speeltoestellen, bedden en boxen (VWA)*

De eisen op het gebied van veiligheid van speeltoestellen en attractietoestellen zijn geregeld in het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen. In dit besluit worden onder andere eisen gesteld aan de veiligheid en aan het beheer van speeltoestellen en attractietoestellen.

stellen in de openbare ruimte. Tijdens deze inspectie kijkt de VWA naar de naleving van deze wetgeving. Afhankelijk van de inspectie, worden naast speeltoestellen ook kinderbedden en boxen geïnspecteerd. Het aantal te inspecteren bedrijven wordt jaarlijks door de VWA vastgesteld en verschilt per jaar.

6. *Inspectie hygiëne en voedselveiligheid (VWA)*
De VWA ziet toe op de hygiëne en voedselveiligheid. Eisen hierin staan vermeld in de nieuwe Europese Hygiëne wetgeving. Tijdens deze inspectie wordt onder andere gekeken naar de koelkasten en de wijze waarop het eten van kinderen wordt klaargemaakt. Het aantal te inspecteren bedrijven wordt jaarlijks door de VWA vastgesteld en verschilt per jaar.
7. *Inspectie naleving rookverbod (VWA)*
De VWA inspecteert ook de naleving van de Tabakswet. Inspecteurs gaan na of sprake is van een rookbeleid en kijken of de openbare ruimten en werkplekken rookvrij zijn. Als een rookruimte is ingericht, moet deze voldoen aan de eisen die gesteld zijn (afgesloten ruimte, geen hinder en overlast in de aangrenzende ruimten, geen andere activiteiten in deze ruimte). Het aantal te inspecteren bedrijven wordt jaarlijks door de VWA vastgesteld en verschilt per jaar.
8. *Inspectie arbeidsomstandigheden (Arbeidsinspectie)*
In 2005 heeft de Arbeidsinspectie eenmalig een landelijk project uitgevoerd waarbij bij bedrijven in het domein kinderopvang is geïnspecteerd op het onderwerp fysieke belasting. Hierbij werd onder andere gekeken naar de ergonomische aspecten van de tafels en stoelen, aankleedtafels, bedden en boxen. Als er bij de rondgang door het gebouw van het bezochte bedrijf aanleiding toe was (als er een overtreding werd geconstateerd), werd ook gekeken naar de risico inventarisatie en evaluatie. Momenteel worden bedrijven binnen de kinderopvang niet structureel bezocht, maar alleen naar aanleiding van klachten.
9. *Inspectie na incident (Arbeidsinspectie)*
Het betreft hier reactief uitgevoerde inspecties. Dit zijn inspecties die de Arbeidsinspectie bij bedrijven uitvoert naar aanleiding van een klacht of een ongeval. Het aantal keer (frequentie) dat een dergelijke inspectie wordt uitgevoerd is volledig afhankelijk van de bedrijfssituatie. Ongeveer 50% van de toezichtactiviteiten van de Arbeidsinspectie bestaan uit reactief uitgevoerde inspecties. Deze inspectie is tijdens de interviews niet ter sprake gekomen.
10. *Inspectie correcte afdracht belasting en premies (Belastingdienst)*
Tijdens deze inspectie controleert de Belastingdienst de financiële administratie van bedrijven. Deze inspectie wordt steekproefsgewijs uitgevoerd en komt hoofdzakelijk voor bij grotere bedrijven (in dit geval de koepels waar meerdere locaties onder vallen). Voor deze inspectie worden bedrijven door de Belastingdienst steekproefsgewijs geselecteerd.
11. *Inspectie legionellapreventie (VROM)*
De VROM-Inspectie controleert tijdens deze inspectie op de aanwezigheid van legionella in drinkwater en de maatregelen die hiertegen zijn genomen. Tijdens de interviews is deze inspectie 1 keer ter sprake gekomen. VROM kan eventueel getrap (via het waterleidingbedrijf) toezien op legionellapreventie in het kader van de zorgplicht van elke eigenaar van een pand met een collectieve watervoorziening (water voor derden). Het aantal te inspecteren bedrijven wordt jaarlijks door de VROM-Inspectie vastgesteld en verschilt per jaar.

12. *Inspectie naleving voorschriften gebruiksvergunning (Brandweer)*

Locaties waarin meer dan 10 kinderen jonger dan twaalf jaar verblijven, dienen te beschikken over een gebruiksvergunning. De brandweer inspecteert op de naleving hiervan. Tijdens deze inspectie wordt gekeken naar de maatregelen die door locaties zijn ondernomen om de brandveiligheid te bevorderen. De inspectie bestaat hoofdzakelijk uit een rondgang door het gebouw. De inspectiefrequentie verschilt per gemeente. Doorgaans wordt deze inspectie jaarlijks uitgevoerd, maar het komt ook voor dat de brandweer één keer per drie jaar komt controleren op brandveiligheid.
13. *Inspectie naleving voorschriften bouwvergunning (Gemeente)*

Bedrijven waar sprake is van nieuwbouw of verbouw, dienen hiervoor een bouwvergunning aan te vragen. Op de naleving van de vergunningvoorschriften wordt door gemeenten geïnspecteerd. Deze inspectie bestaat vooral uit een rondgang over de bouwplaats.
14. *Inspectie naleving voorschriften milieuregelgeving (Gemeente)*

In het onderzoek is met één bedrijf over deze inspectie van de gemeente gesproken. Tijdens deze inspectie werden de keuringsstickers op cv-ketels gecontroleerd en werden de logboeken ingekeken.
15. *Inspectie erkenning leerbedrijf (OVDB)*

Bedrijven kunnen een erkenning aanvragen bij de Opleiding Verzorgende en Dienstverlenende Beroepen (OVDB). Met deze erkenning zijn zij bevoegd om stagiaires te begeleiden. Tijdens inspecties wordt door middel van gesprekken (met onder andere de stagecoördinator) en een rondgang door het gebouw gekeken op welke manier deze begeleiding plaatsvindt. Als tijdens de inspectie geen onvolkomenheden worden geconstateerd, wordt de erkenning met een aantal jaren verlengd. Bedrijven die over een OVDB erkenning beschikken worden hier doorgaans eenmaal per twee jaar op gecontroleerd.

3 Administratieve lasten van toezicht

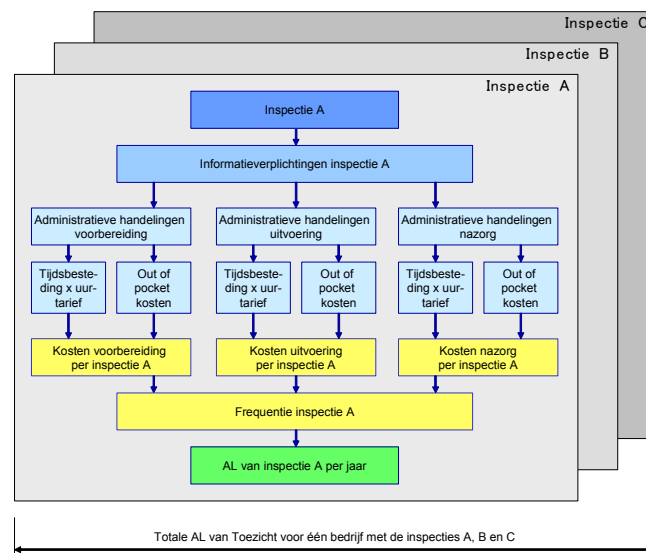
3.1 Berekening van de administratieve lasten van toezicht

De berekening van de administratieve lasten van toezicht is vergelijkbaar met de berekening zoals gebruikt voor AL Bedrijven (zie hiervoor de handleiding “Meten is weten” van het ministerie van Financiën).

De Administratieve lasten van toezicht worden uitgedrukt voor alle drie de fasen van het toezichttraject:

- ▣ Voorbereiding.
- ▣ Uitvoering.
- ▣ Nazorg.

Indien de inspecties bij meerdere bedrijven in kaart worden gebracht, dan komen bijvoorbeeld gegevens beschikbaar over één specifieke soort inspectie die door een bepaalde toezichthouder wordt uitgevoerd. Met deze informatie is het dan mogelijk om aan te geven welke administratieve lasten van toezicht door deze soort inspectie – soms gerelateerd aan aard en omvang van de bedrijfsactiviteiten – worden veroorzaakt. Op deze manier kunnen de administratieve lasten van toezicht per bedrijf worden gemeten. Voor de parameters tijdsbesteding, uurtarief, frequentie en out of pocket kosten van de inspectie wordt verwezen naar de uitgangspunten zoals deze in de handleiding ”Meten is Weten” zijn vastgelegd. Een bedrijf wordt bij deze benadering gezien als een verzameling van specifieke bedrijfsactiviteiten die door bepaalde inspecties worden afgedekt. Een bedrijf kan meerdere locaties hebben.

Figuur 3. Berekening AL van toezicht voor één bedrijf.

3.2 Administratieve lasten van toezicht domein Kinderopvang

AL van toezicht

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de gemiddelde AL per inspectie en het aantal inspecties dat jaarlijks wordt uitgevoerd. Daartoe zijn de AL van toezicht uit de bedrijfsrapportages geëxtrapoleerd. Door de gemiddelde AL per inspectie te vermenigvuldigen met het aantal inspecties dat jaarlijks wordt uitgevoerd, worden de totale AL per jaar verkregen voor de betreffende inspectie. Op twee na worden alle inspecties binnen het domein Kinderopvang op locatieniveau uitgevoerd. Ook al heeft een bedrijf meerdere locaties, bijvoorbeeld een inspectie van de brandweer wordt op alle locaties afzonderlijk uitgevoerd. De inspecties van de Belastingdienst en OVDB worden op bedrijfsniveau uitgevoerd. Dit betekent dat tijdens de inspectie uitspraken worden gedaan over het gehele bedrijf en zich niet beperken tot afzonderlijke locaties.

Bij het bepalen van het aantal inspecties dat jaarlijks wordt uitgevoerd, wordt uitgegaan van een frequentie. Deze frequentie waarmee de inspecties worden uitgevoerd zijn bij de bedrijven die opgenomen zijn in de steekproef van dit onderzoek geïnventariseerd (en – indien de toezichthouder de gegevens voor handen had – geverifieerd). Onder de tabel is voor alle inspecties aangegeven hoe de frequenties tot stand zijn gekomen.

Inspectiedienst	Inspectie	AL per inspectie	Aantal per jaar	Totale AL
1 GGD	1 Reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector	€ 572	4903	€ 2.804.516
	2 Niet reguliere inspectie kindercentra	€ 135	1300	€ 175.500
	3 Reguliere inspectie gastouderopvang en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector	€ 543	401	€ 217.743
	4 Niet reguliere inspectie kwaliteit gastouderopvang	€ -	-	€ -
2 VVA	5 Inspectie speeltoestellen, bedden en boxen	€ 98	100	€ 9.800
	6 Inspectie hygiëne en voedselveiligheid	€ 57	10	€ 570
	7 Inspectie naleving rookverbod	€ 23	10	€ 230
	8 Inspectie arbeidsomstandigheden	€ 144	114	€ 16.416
3 Arbeidsinspectie	9 Inspectie na incident	€ -	3	€ -
	10 Inspectie correcte afdracht belasting en premies	€ 1.143	55	€ 62.865
4 Belastingdienst	11 Inspectie legionellapreventie	€ 4	25	€ 100
5 VROM-inspectie	12 Inspectie naleving voorschriften gebruiksvergunning	€ 58	2464	€ 142.912
7 Gemeente	13 Inspectie naleving voorschriften bouwvergunning	€ 192	74	€ 14.208
	14 Inspectie naleving voorschriften milieuregelgeving	€ 68	25	€ 1.700
8 OVDB	15 Inspectie erkenning leerbedrijven	€ 95	9	€ 855
Totaal				€ 3.447.415

Toelichting inspectiefrequentie

- Aantal locaties kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang volgens Buitenhk Management en Consult (peiljaar: 2006).
- Aantal inspecties in 2006 volgens GGD Nederland.
- Aantal locaties kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang volgens Buitenhk Management en Consult (peiljaar: 2006).
- Inspectie is niet besproken tijdens de meting.
7. Aantal inspecties in 2006 in het domein Kinderopvang volgens de VVA.
- In 2005 heeft de Arbeidsinspectie 1.140 locaties bezocht. Volgens de Arbeidsinspectie wordt circa 1 keer per 10 jaar een project binnen het domein Kinderopvang uitgevoerd. Het jaarlijkse aantal inspecties komt hiermee uit op $1.140/10 = 114$.
- Aantal reactieve inspecties in 2006 in het domein Kinderopvang volgens de Arbeidsinspectie.
- De inspectie is met 3 van de 20 bedrijven besproken. Bij deze 3 bedrijven wordt de inspectie eenmaal per 5 jaar uitgevoerd. Uitgaande van 1.831 kinderopvangaanbieders in 2006 (Bron: Buitenhk Management en Consult) komt deze inspectie jaarlijks $(1.831 * 3/20) * 1/5 = 55$ keer voor.
- De inspectie is met 1 van de 20 bedrijven besproken. Bij dit bedrijf is de inspectie eenmalig uitgevoerd. Uitgaande van 4.903 kinderopvanglocaties in 2006 (Bron: Buitenhk Management en Consult) komt deze inspectie jaarlijks $(4.903 * 1/20) * 1/10 = 25$ keer voor.
- De inspectie is met 15 van de 20 bedrijven besproken. Bij deze 15 bedrijven wordt de inspectie gemiddeld 1 keer per 1,5 jaar uitgevoerd. Uitgaande van 4.903 locaties in 2006 (Bron: Buitenhk Management en Consult) komt deze inspectie jaarlijks $(4.903 * 15/20) * 1/1,5 = 2.464$ keer voor.
- De inspectie is met 3 van de 20 bedrijven besproken. Bij deze 3 bedrijven is de inspectie eenmalig uitgevoerd. Uitgaande van 4.903 kinderopvanglocaties in 2006 (Bron: Buitenhk Management en Consult) komt deze inspectie jaarlijks $(4.903 * 3/20) * 1/10 = 74$ keer voor.
- De inspectie is met 1 van de 20 bedrijven besproken. Bij dit bedrijf is de inspectie eenmalig uitgevoerd. Uitgaande van 4.903 kinderopvanglocaties in 2006 (Bron: Buitenhk Management en Consult) komt deze inspectie jaarlijks $(4.903 * 1/20) * 1/10 = 25$ keer voor.
- De inspectie is met 1 van de 20 bedrijven besproken. Bij dit bedrijf is de inspectie eenmalig uitgevoerd. Uitgaande van 1.831 kinderopvangaanbieders in 2006 (Bron: Buitenhk Management en Consult) komt deze inspectie jaarlijks $(1.831 * 1/20) * 1/10 = 9$ keer voor.

Figuur 4. Administratieve lasten van toezicht voor het domein Kinderopvang.

Op basis van beschikbare gegevens komt naar voren dat:

1. De totale AL van toezicht in het domein Kinderopvang worden geraamd op € 3.447.400.⁶
2. De inspecties met de hoogste frequentie betreffen de reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector (GGD) en de reguliere inspectie gastouderopvang en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector. Deze inspecties worden jaarlijks bij alle bedrijven (op elke locatie) in het domein Kinderopvang uitgevoerd.
3. De Reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector van de GGD (in alle subdomeinen) veroorzaakt verreweg het grootste gedeelte van de totale AL. Dit komt doordat zowel de tijdsduur per inspectie als de frequentie per jaar in vergelijking met andere inspecties relatief hoog liggen.

In de onderstaande figuur wordt de hoogte van de administratieve lasten weergegeven, die worden veroorzaakt door zowel de lokale inspecties (gemeente) als de rijksinspecties. Hierbij wordt tevens weergegeven welk percentage van de totale jaarlijkse administratieve lasten van toezicht in het domein kinderopvang de lokale inspecties respectievelijk de rijksinspecties veroorzaken.

	Lokale inspecties	Rijksinspecties	Totaal
Aantal inspecties	7	8	15
Hoogte AL	€ 3.356.580	€ 90.835	€ 3.447.420
Percentage van totale AL	97%	3%	100%

Figuur 5. Administratieve lasten van toezicht in de kinderopvang verdeeld over lokale- en rijksinspecties.

AL per inspectie

Op basis van de gegevens komen de volgende punten naar voren:

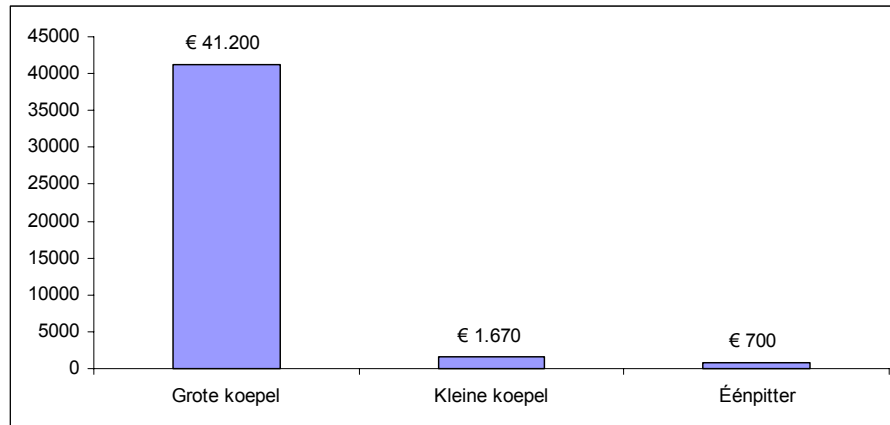
1. De gemiddelde AL per inspectie lopen uiteen van € 4 (inspectie legionellapreventie door de VROM-Inspectie) tot € 1.140 (inspectie correcte afdracht belasting en premies van de Belastingdienst).
2. De volgende 4 inspecties veroorzaken de hoogste AL:
 - Reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector (GGD):
 - Deze inspectie heeft de hoogste frequentie. Elk jaar worden alle kinderopvanglocaties bezocht door de GGD.
 - De tijdbesteding in de voorbereiding ligt relatief hoog doordat voorafgaand aan het inspectiebezoek documenten (waaronder risico inventarisaties, diploma's, verklaringen omtrent gedrag, vragenlijst oudercommissie en klachtenreglementen, pedagogisch beleid) moeten worden klaargelegd dan wel aan de inspecteur van de GGD kunnen worden opgestuurd.

⁶ In de praktijk liggen de AL hoger doordat van een aantal inspecties geen AL zijn opgenomen. De inspectie na incident (Arbeidsinspectie) en de inspecties van de FIOD, SIOD, Buma/Stemra, Sena en Stichting Reprorecht zijn niet ter sprake gekomen.

- De inspecteur is gemiddeld één dagdeel aanwezig bij het bedrijf om de inspectie uit te voeren. In vergelijking met andere inspecties is dit een hoge tijdsbesteding.
 - Het doornemen van de concept inspectierapportage en het reageren hierop wordt bij de meeste bedrijven door 2 personen gedaan. Dit verhoogt de tijdsbesteding in de nazorg van de inspectie.
 - Reguliere inspectie gastouderopvang en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector (GGD):
 - Ook deze inspectie wordt jaarlijks door de GGD uitgevoerd bij gastouderbureaus.
 - Om te bepalen of gastouderopvang plaatsvindt volgens de daarvoor geldende regels, wordt bij gastouderbureaus een documentenonderzoek gedaan en vindt een vraaggesprek plaats met de houder(s) van het gastouderbureau. De tijdsbesteding die hiermee is gemoeid, is relatief hoog (gemiddeld een dagdeel).
 - Inspectie correcte afdracht belasting en premies (Belastingdienst):
 - Bedrijven zijn vaak meer dan een dagdeel kwijt aan het begeleiden van deze inspectie (documenten klaarleggen, vragen beantwoorden). Het komt voor dat een bedrijf in de kinderopvang de administratie heeft uitbesteed aan een administratiekantoor. De inspectie dient dan ook plaats te vinden bij het betreffende kantoor. Het bedrijf betaalt dan de (out of pocket) kosten voor de begeleiding van de inspectie.
 - Inspectie naleving voorschriften gebruiksvergunning (Brandweer):
 - De kosten die een bedrijf in de kinderopvang maakt voor het begeleiden van deze inspectie zijn relatief laag (€ 58), maar de frequentie waarmee de inspectie wordt uitgevoerd is op de reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector en reguliere inspectie gastouderopvang en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector na (allebei GGD), de hoogste binnen het domein kinderopvang.
3. De inspectie legionellapreventie veroorzaakt de laagste AL per inspectie:
- Tijdens deze inspectie neemt de inspecteur monsters die hij op een andere locatie analyseert. Op het binnenlaten van de inspecteur na, is geen sprake van tijdsbesteding voor bedrijven.
 - Het bedrijf waarmee over deze inspectie is gesproken, heeft naar aanleiding van de inspectie geen terugkoppeling ontvangen. Dit gebeurt alleen als uit het monster afwijkingen naar voren komen. Hierdoor beperkte de tijdsbesteding zich tot de uitvoering van de inspectie.

AL per bedrijf

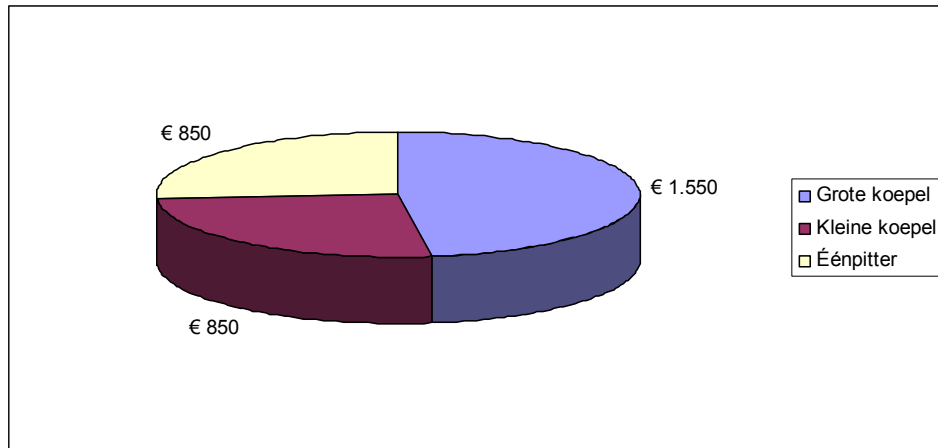
Bedrijven binnen het domein Kinderopvang hebben te maken met meerdere inspecties. De som van de AL van alle afzonderlijke inspecties vormen de totale AL per bedrijf. In de volgende grafiek wordt de hoogte van de AL per type bedrijf weergegeven, waarbij de typering zoals beschreven bij de selectie van bedrijven wordt aangehouden (zie paragraaf 1.5).

Figuur 6. Overzicht gemiddelde totale AL per jaar per type bedrijf.

1. Uit voorgaande grafiek blijkt dat grote koepels van bedrijven binnen de kinderopvang te maken hebben met aanzienlijk hogere AL dan éénpitters. Dit valt te verklaren doordat bij grote koepels meerdere kindercentra zijn aangesloten die allemaal in ieder geval te maken hebben met inspecties van de GGD en de brandweer.
2. Grote koepels hebben veel vaker te maken met een inspectie van de Belastingdienst.
3. De hoogte van de AL hangt tevens samen met de omvang van bedrijven. De tijdsbesteding voor de rondgang bij kinderopvanglocatie met slechts 2 ruimten duurt korter dan bij een bedrijf dat zowel dagopvang als buitenschoolse opvang aanbiedt en beschikt over een groot gebouw met meerdere ruimten.

Uit het onderzoek komt naar voren dat de AL van toezicht uiteen kunnen lopen van € 300 voor een zelfstandig kinderdagverblijf (een zogenaamde éénpitter) tot circa € 92.500 voor een koepel binnen de kinderopvang met circa 80 locaties. Voor een uitspraak over de verhouding van de lasten voor de verschillende type bedrijven ten opzichte van elkaar, is gekeken naar de gemiddelde jaarlijkse AL van een bepaalde locatie uitgesplitst naar het type bedrijf. De in het onderzoek betrokken bedrijven zijn daarvoor getypeerd (grote koepel, kleine koepel en éénpitter). Per type is het gemiddelde van de AL berekend. De uitkomsten hiervan worden weergegeven in figuur 7.

Figuur 7. Gemiddelde jaarlijkse AL per locatie per type bedrijf

Uit bovenstaande figuur valt op dat de hoogte van de gemiddelde jaarlijkse AL voor een (locatie van een) kleine koepel en een éénpitter vrijwel gelijk is. Dit komt doordat inspecties vergelijkbaar zijn en hetzelfde aantal personen betrokken is. De gemiddelde jaarlijkse AL van een locatie van een grote koepel is twee keer zo hoog als die van de éénpitter en de locatie van een kleine koepel. Bij inspecties bij bedrijven die onderdeel zijn van een grotere koepel zijn veelal meerdere personen aanwezig: iemand van de locatie en iemand van de centrale koepelorganisatie. Ook de schriftelijke terugkoppeling wordt door zowel mensen van de locatie als de centrale koepelorganisatie gelezen. Hierdoor is sprake van een hogere tijdsbesteding en daardoor hogere AL per inspectie.

4 Kwalitatieve beoordeling van de lasten van toezicht

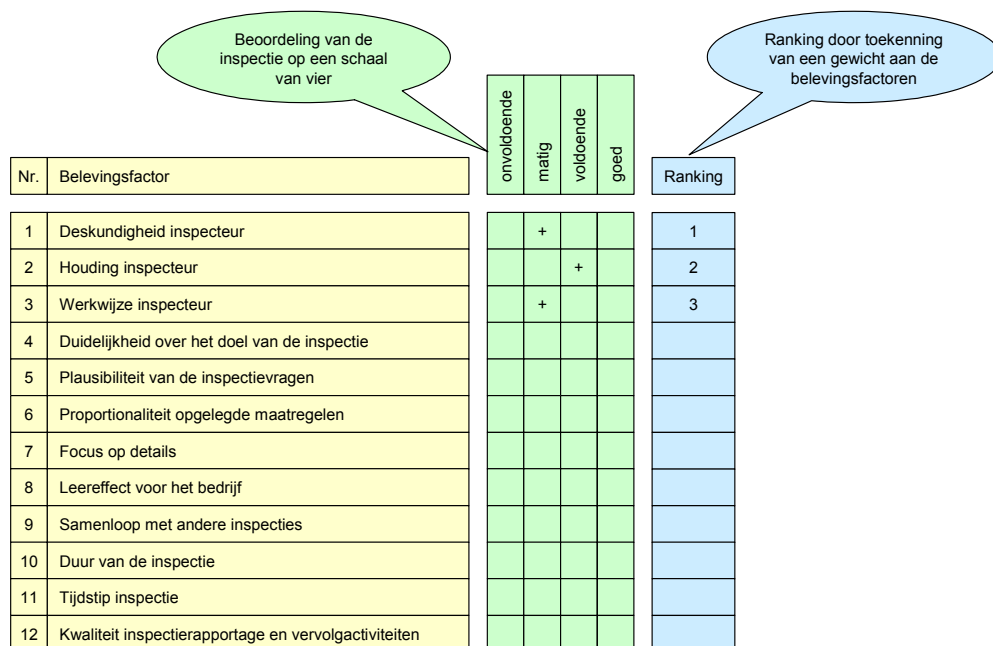
4.1 Berekening van de kwalitatieve beoordeling van toezicht

De kwalitatieve beoordeling van de lasten van toezicht gaat over het volgende:

“Bedrijven ervaren inspecties niet alleen in termen van tijd en geld als belastend. Deze kwalitatieve lasten van toezicht worden weergegeven door belevingsfactoren.”

Deze kwalitatieve lasten van toezicht worden “gemeten” door het beoordelen van twaalf belevingsfactoren. Concreet betekent dit dat scores worden toegekend aan de belevingsfactoren. De scores geven een kwalitatief beeld van hoe de bedrijven denken over de performance van de inspectiediensten – het gaat hierbij om “ervaren” lasten. Deze kwalitatieve informatie is subjectief en identificeert aangrijpingspunten die vanuit de perceptie van geïnspecteerde bedrijven relevant zijn voor verbeteringen van (het optreden van) inspectiediensten.

Onderstaande figuur maakt duidelijk op welke manier de kwalitatieve lasten van toezicht worden gemeten. Allereerst worden alle belevingsfactoren beoordeeld op een schaal van vier. Vervolgens wordt een gewicht aan alle factoren gegeven door een ranking aan te brengen. De combinatie van beoordeling en ranking resulteert in een rapportcijfer per inspectie.

Nr.	Belevingsfactor	Beoordeling van de inspectie op een schaal van vier				Ranking
		onvoldoende	matig	voldoende	goed	
1	Deskundigheid inspecteur		+			1
2	Houding inspecteur			+		2
3	Werkwijze inspecteur		+			3
4	Duidelijkheid over het doel van de inspectie					
5	Plausibiliteit van de inspectievragen					
6	Proportionaliteit opgelegde maatregelen					
7	Focus op details					
8	Leereffect voor het bedrijf					
9	Samenloop met andere inspecties					
10	Duur van de inspectie					
11	Tijdstip inspectie					
12	Kwaliteit inspectierapportage en vervolgvaciteiten					

Figuur 8. Voorbeeld van een beoordeling van een toezichttraject door twaalf belevingsfactoren.

4.2 Belevingsfactoren van Toezicht

Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat bepaalde belevingsfactoren door de bedrijven belangrijk worden gevonden. Dit betekent dat wanneer een inspectie plaatsvindt, deze factoren in orde moeten zijn. Deze belevingsfactoren zijn daarom het meest bepalend voor de beoordeling van het toezicht. Hieronder worden de zes belevingsfactoren weergegeven die door de in de steekproef opgenomen bedrijven het meest belangrijk worden gevonden. Deze ‘ranking’ geeft geen oordeel over de score die bedrijven toekennen aan de individuele belevingsfactoren.

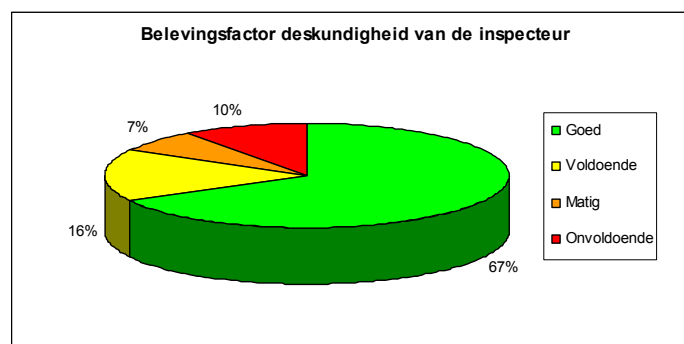
1. Deskundigheid van de inspecteur.
2. Houding van de inspecteur.
3. Werkwijze van de inspecteur.
4. Duidelijkheid over het doel van de inspectie.
5. Leereffect voor het bedrijf.
6. Kwaliteit inspectierapportage en vervolgactiviteiten.

Hieronder worden de zes belevingsfactoren toegelicht. Daarbij wordt bij elke belevingsfactor aangegeven hoe bedrijven deze voor het totaal aan inspecties binnen het domein Kinderopvang beoordelen. Tevens worden per belevingsfactor twee voorbeelden genoemd van inspecties die door bedrijven negatief zijn beoordeeld en twee voorbeelden die door bedrijven positief zijn beoordeeld. De voorbeelden die in de kaders worden weergegeven zijn door meerdere bedrijven genoemd tijdens de interviews.

Ad. 1. Deskundigheid van de inspecteur.

De deskundigheid van de inspecteur is zeer bepalend voor de uiteindelijke beleving van de inspectie. Het wordt door bedrijven als vervelend ervaren wanneer de inspecteur (1) geen vakinhoudelijke kennis heeft, (2) de kennis niet in de praktijk kan toepassen en (3) geen kennis heeft van de bedrijfsspecifieke activiteiten.

In onderstaande figuur is aangegeven hoe de deskundigheid van inspecteurs die werkzaam zijn binnen het domein Kinderopvang wordt beoordeeld door bedrijven.

Figuur 9. Beoordeling belevingsfactor deskundigheid van de inspecteur

Uit de figuur op de vorige pagina komt naar voren dat 83% van de bedrijven die voor dit onderzoek zijn benaderd, de deskundigheid van inspecteurs voldoende tot goed vinden. In kader 2 is aangeven bij welke inspecties de deskundigheid van inspecteurs door bedrijven niet positief werd beoordeeld en welke inspecties wel positief zijn beoordeeld.

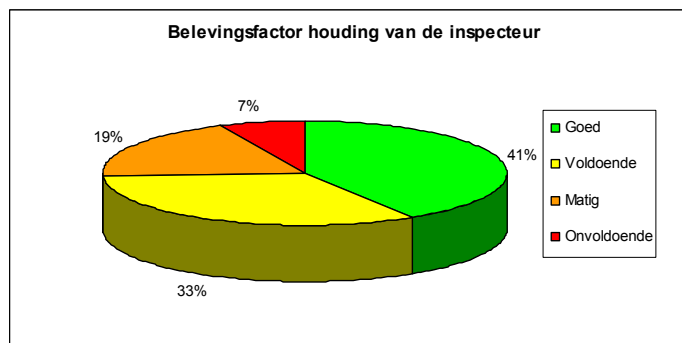
Kader 2. Voorbeelden van uitspraken van respondenten over de deskundigheid van de inspecteur

1. *Reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector (GGD).* Bedrijven in de kinderopvang geven aan de pedagogische kennis van GGD inspecteurs niet optimaal te vinden. Dit uit zich onder andere als inspecteurs tijdens de inspectie opmerkingen maken waar medewerkers zich niet in herkennen. Zo wijzen GGD inspecteurs er tijdens inspecties op dat groepsleidsters onvoldoende met kinderen spelen terwijl dit volgens groepsleidsters niet het geval is.
2. *Inspectie arbeidsomstandigheden (Arbeidsinspectie).* Inspecteurs van de Arbeidsinspectie blijken niet altijd op de hoogte te zijn hoe de werkzaamheden bij kinderdagverblijven in de praktijk uitpakken. Tijdens inspecties worden allerlei eisen aan de orde gesteld (bijvoorbeeld het maximum te tillen gewicht), terwijl inspecteurs niet altijd weten hoe deze eisen in de praktijk hun uitwerking hebben. Zo overschrijden groepsleidsters dikwijls het maximum te tillen gewicht doordat zij kinderen moeten optillen.
3. *Inspectie speeltoestellen, bedden en boxen (VWA).* Inspecteurs van de VWA hebben voldoende kennis van de eisen en voorschriften op het gebied van speeltoestellen, bedden en boxen. Zij weten aan welke keurmerken materialen moeten voldoen en ook weten inspecteurs waar ze tijdens inspecties op moeten letten.
4. *Inspectie naleving voorschriften gebruiksvergunning (brandweer).* Inspecteurs van de brandweer zijn deskundig op het gebied van brandveiligheid, kennen de regelgeving en weten waar ze tijdens inspecties op moeten letten.

Ad.2. Houding van de inspecteur.

De houding van de inspecteur heeft veel invloed op de beleving van de inspectie. Bedrijven verwachten dat een inspecteur in staat is te communiceren met mensen van verschillende niveaus. Het is belangrijk dat de inspectie op basis van gelijkwaardigheid wordt uitgevoerd. Een autoritair, ongeïnteresseerde of belerende houding wordt niet op prijs gesteld. Een dergelijke houding heeft in de meeste gevallen alleen een averechts effect: het bedrijf of de ondervraagde wil niet meer meewerken of geeft door misverstanden verkeerde informatie.

In onderstaande figuur is aangegeven hoe de houding van inspecteurs die werkzaam zijn binnen het domein Kinderopvang wordt beoordeeld door bedrijven.

Figuur 10. Beoordeling belevingsfactor houding van de inspecteur

Uit de figuur op de vorige pagina komt naar voren dat 74% van de bedrijven die voor dit onderzoek zijn benaderd, de houding van inspecteurs voldoende tot goed vinden. In kader 3 is aangegeven bij welke inspecties de houding van inspecteurs door bedrijven niet positief werd beoordeeld en welke inspecties wel positief zijn beoordeeld.

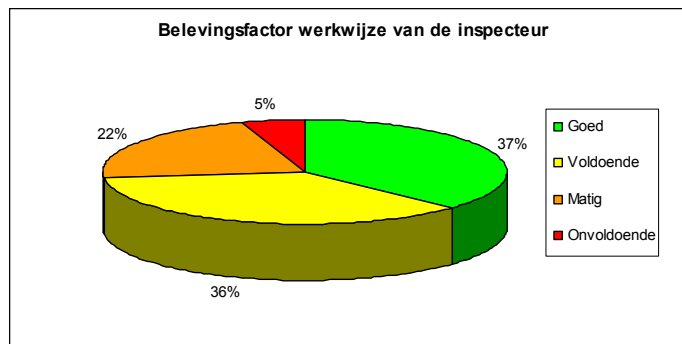
Kader 3. Voorbeelden van uitspraken van respondenten over de houding van de inspecteur

1. *Inspectie naleving voorschriften gebruiksvergunning (brandweer).* Inspecteurs van de brandweer dienen zich ervan bewust te zijn dat een autoritaire houding een verkeerd effect kan hebben bij groepsleidsters en kleine kinderen. In het onderzoek is naar voren gekomen dat wanneer een bezoek van meerdere inspecteurs van de brandweer in uniform het dagritme van de kinderen ernstig verstoord.
2. *Inspectie correcte afdracht belasting en premies (Belastingdienst).* Bedrijven geven vaak aan dat aan het begin van een inspectie, inspecteurs van de Belastingdienst de neiging hebben om een starre houding aan te nemen. Hierdoor kan aan het begin van een inspectie een negatieve toon worden gezet.
3. *Reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector (GGD).* Omdat de jaarlijkse inspectie van de GGD een intensieve (tijdrovende) inspectie is, is het belangrijk dat GGD inspecteurs een vriendelijke, constructieve houding aannemen. Op een enkele uitzondering na, wordt een positief beeld door bedrijven neergezet met betrekking tot de houding van inspecteurs van de GGD.
4. *Inspectie erkenning leerbedrijf (OVDB).* De houding van inspecteurs van de OVDB is constructief: inspecteurs stellen zich vriendelijk op richting medewerkers van bedrijven en zijn bereid vragen van deze medewerkers te beantwoorden.

Ad 3. Werkwijze van de inspecteur.

Voor een bedrijf is het belangrijk dat de inspectie op een efficiënte en effectieve wijze wordt uitgevoerd. Dit betekent dat de inspectie zodanig wordt uitgevoerd dat hiermee het doel van de inspectie wordt bereikt en zo min mogelijk belastend is voor bedrijven.

In onderstaande figuur is aangegeven hoe de werkwijze van inspecteurs die werkzaam zijn binnen het domein Kinderopvang wordt beoordeeld door bedrijven.

Figuur 11. Beoordeling belevingsfactor werkwijze van de inspecteur

Uit bovenstaande figuur komt naar voren dat 73% van de bedrijven die voor dit onderzoek zijn benaderd, de werkwijze van inspecteurs voldoende tot goed vinden. In kader 4 is aangegeven bij welke inspecties de werkwijze van inspecteurs door bedrijven niet positief werd beoordeeld en welke inspecties wel positief zijn beoordeeld.

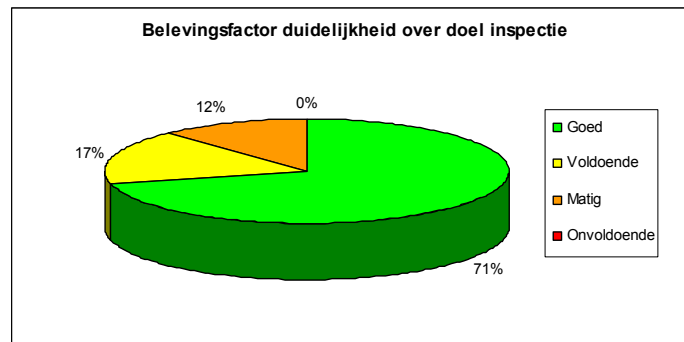
Kader 4. Voorbeelden van uitspraken van respondenten over de werkwijze van de inspecteur

1. *Reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector (GGD).* Een groot deel van de inspectie wordt besteed aan het doornemen van documenten die voorafgaand aan de inspectie door bedrijven zijn opgestuurd of klaargelegd. Hiermee heeft de inspectie een sterk administratief karakter terwijl het de vraag is of op deze manier de kwaliteit van kinderopvang kan worden beoordeeld.
2. *Inspectie speeltoestellen, bedden en boxen (VWA).* Inspecteurs van de VWA geven na afloop van de inspectie standaard geen mondelinge terugkoppeling over hetgeen tijdens de inspectie is geconstateerd. Dit wordt door bedrijven in de kinderopvang gezien als een verkeerde werkwijze omdat zij hierdoor niet meteen met eventuele maatregelen aan de slag kunnen en de kans groter is dat zij bij het lezen van inspectierapportage voor verrassingen komen te staan.
3. *Inspectie correcte afdracht belasting en premies (Belastingdienst).* Inspecteurs van de Belastingdienst gaan tijdens inspecties doelgericht te werk. Weliswaar duurt de inspectie relatief lang (meer dan een dagdeel), omdat sprake is van een effectieve werkwijze staan bedrijven hier positief tegenover.
4. *Inspectie legionellapreventie (VROM-Inspectie).* De inspectie wordt op doelmatige en doeltreffende wijze uitgevoerd. Inspecteurs nemen alleen watermonsters en vallen medewerkers niet onnodig lastig met het stellen van vragen of het uitvoeren van andere werkzaamheden. Hierdoor wordt de werkwijze als positief beoordeeld.

Ad. 4. Duidelijkheid over het doel van de inspectie.

Het doel van de inspectie dient volgens bedrijven voorafgaand aan de inspectie duidelijk te zijn. Bij het maken van de afspraak kan dit al worden aangegeven. In ieder geval voorafgaand aan het bezoeken van een bedrijf moet het doel van de inspectie zijn uitgelegd.

In onderstaande figuur is aangegeven hoe de duidelijkheid over het doel van inspecties binnen het domein Kinderopvang wordt beoordeeld door bedrijven.

Figuur 12. Beoordeling belevingsfactor duidelijkheid over het doel van de inspectie

Uit bovenstaande figuur komt naar voren dat 88% van de bedrijven die voor dit onderzoek zijn benaderd, de duidelijkheid over het doel van de inspectie voldoende tot goed vinden. In kader 5 is aangegeven bij welke inspecties de duidelijkheid over het doel van de inspectie door bedrijven niet positief werd beoordeeld en welke inspecties wel positief zijn beoordeeld.

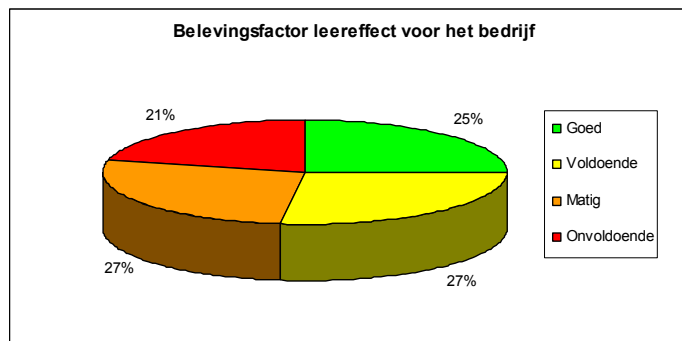
Kader 5. Voorbeelden van uitspraken van respondenten over duidelijkheid over het doel van de inspectie

1. *Reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector (GGD).* Voorafgaand aan de inspectie dienen bedrijven allerlei documenten op te sturen of klaar te leggen in de inrichting. Hierdoor kost de inspectie in vergelijking met andere inspecties relatief veel tijd in de voorbereiding. Tijdens de inspectie wordt niet altijd aan alle documenten aandacht besteed waardoor voor bedrijven niet altijd duidelijk is waarom zij de documenten moeten klaarleggen of opsturen.
2. *Inspectie speeltoestellen, bedden en boxen (VWA).* De ene keer richt een inspectie zich alleen op de kwaliteit van speeltoestellen en de andere keer ook op de bedden en boxen. Het is bij bedrijven niet duidelijk waarom de ene keer alleen de speeltoestellen en de andere keer ook de bedden en boxen aan de orde komen.
3. *Inspectie naleving voorschriften gebruiksvergunning (brandweer).* Ook al zijn inspecties in bijna alle gevallen onaangekondigd, het is bij bedrijven duidelijk waarom de brandweer langskomt en op welke onderdelen de inspectie zich richt.
4. *Inspectie arbeidsomstandigheden (Arbeidsinspectie).* De Arbeidsinspectie heeft in 2005 (via de brancheorganisaties) alle bedrijven in de kinderopvang geïnformeerd over de inspecties die dat jaar plaats zouden vinden. Hierdoor waren alle bedrijven ervan op de hoogte dat deze inspectie werd uitgevoerd en dat zij in de steekproef konden zitten.

Ad. 5. Leereffect voor het bedrijf.

Het leereffect van een inspectie voor een bedrijf is één van de punten die meerwaarde geven aan een inspectiebezoek. Door de uitwisseling van kennis en informatie ontstaat een win-win situatie waardoor bedrijven positief tegenover de inspecties (komen te) staan.

In onderstaande figuur is aangegeven hoe het leereffect van inspecties binnen het domein Kinderopvang wordt beoordeeld door bedrijven.

Figuur 13. Beoordeling belevingsfactor leereffect voor het bedrijf

Uit bovenstaande figuur komt naar voren dat 52% van de bedrijven die voor dit onderzoek zijn benaderd, de het leereffect van inspecties voldoende tot goed vinden. In kader 6 is aangegeven bij welke inspecties het leereffect van inspecties door bedrijven niet positief werd beoordeeld en welke inspecties wel positief zijn beoordeeld.

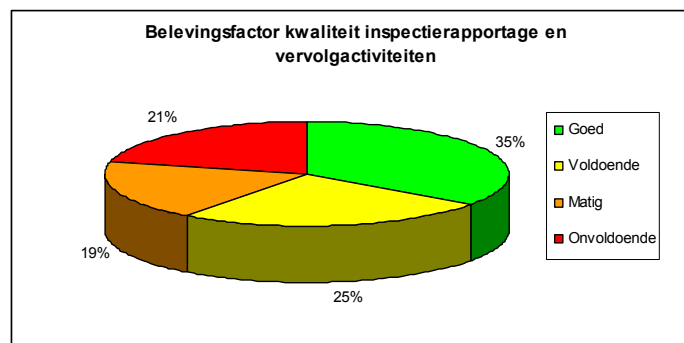
Kader 6. Voorbeelden van uitspraken van respondenten over het leereffect van inspecties voor het bedrijf

1. *Reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector (GGD).* Bij bedrijven die gecertificeerd zijn, komen tijdens inspecties van de GGD weinig tot geen nieuwe dingen aan de orde. Hierdoor is sprake van beperkt leereffect.
2. *Inspectie naleving voorschriften gebruiksvergunning (brandweer).* Tijdens inspecties van de brandweer wordt niet altijd even diep ingegaan op de geldende wet- en regelgeving op het gebied van brandveiligheid. Daar komt bij dat naar aanleiding van inspecties niet altijd een schriftelijke terugkoppeling volgt (met naast conclusies ook aanbevelingen en verbeterpunten).
3. *Inspectie arbeidsomstandigheden (Arbeidsinspectie).* Tijdens inspecties wordt gewezen op de ergonomische gevolgen van het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden (bijvoorbeeld het op bed leggen van kinderen). Hierdoor leren bedrijven over ergonomisch verantwoord werken.
4. *Inspectie hygiëne en voedselveiligheid (VWA).* De inspecteurs van de VWA maken tijdens inspecties duidelijk op welke manier bedrijven kunnen werken aan voedselveiligheid. Van deze informatie gaat een leereffect uit.

Ad. 6. Kwaliteit inspectierapportage en vervolgactiviteiten.

Het is belangrijk dat het inspectierapport in alle opzichten duidelijk en helder is en voldoende aansluit bij de uitgevoerde inspectie. Daarnaast is het belangrijk dat over de rapportage voldoende afstemming heeft plaatsgevonden met het bedrijf en dat over de vervolgactiviteiten naar aanleiding van de inspectie voldoende duidelijkheid wordt verschaft.

In onderstaande figuur is aangegeven hoe de kwaliteit van inspectierapportages en vervolgactiviteiten binnen het domein Kinderopvang wordt beoordeeld door bedrijven.

Figuur 14. Beoordeling belevingsfactor kwaliteit inspectierapportage en vervolgactiviteiten

Uit bovenstaande figuur komt naar voren dat 60% van de bedrijven die voor dit onderzoek zijn benaderd, de kwaliteit van de inspectierapportage en vervolgactiviteiten voldoende tot goed vinden. In kader 7 is aangegeven bij welke de kwaliteit van de inspectierapportage en vervolgactiviteiten door bedrijven niet positief werd beoordeeld en welke inspecties wel positief zijn beoordeeld.

Kader 7. Voorbeelden van uitspraken van respondenten over de kwaliteit van inspectierapportages

1. *Reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector (GGD)*. Omdat de GGD in inspectierapportages werkt met kwalificaties (voldoende, onvoldoende en slecht) is het belangrijk dat bedrijven een toelichting hierop krijgen. Volgens de bedrijven blijken in de praktijk niet alle kwalificaties even goed onderbouwd te worden door de betreffende inspecteur, zodat praktische voorstellen tot verbetering niet direct kunnen worden ontwikkeld.
2. *Inspectie arbeidsomstandigheden (Arbeidsinspectie)*. De Arbeidsinspectie stuurt naar aanleiding van inspecties niet standaard een inspectierapportage. Hierdoor weten bedrijven niet wat de conclusies van de inspectie zijn en welke punten kunnen worden verbeterd.
3. *Inspectie erkenning leerbedrijf (OVDB)*. Als tijdens inspecties geen tekortkomingen zijn geconstateerd, ontvangt het bedrijf bericht dat de erkenning leerbedrijf met 2 jaar is verlengd. Deze korte en bondige manier van terugkoppelen wordt als positief ervaren.
4. *Inspectie correcte afdracht belasting en premies (Belastingdienst)*. Naar aanleiding van inspecties van de Belastingdienst, ontvangen bedrijven te allen tijde een rapportage met daarin de conclusies van de inspectie. Hierdoor is duidelijk wat tijdens de inspectie is geconstateerd.

4.3 Rapportcijfers

Inspecties binnen het domein Kinderopvang worden door bedrijven over het algemeen als nuttig en zinvol ervaren. Het is hierbij wel van belang dat de inspecties efficiënt en effectief worden uitgevoerd. Over het algemeen blijkt dat de inspecties als goed worden beoordeeld. De gemiddelde beoordeling op basis van de belevingsfactoren is (uitgedrukt als een rapportcijfer) een 7,6. Dat rapportcijfer valt te plaatsen in de volgende schaalverdeling:

- 0 – 2,5: slecht.
- 2,5 – 5: matig.
- 5 – 7,5: redelijk.
- 7,5 – 10: goed.

Met bedrijven zijn verschillende inspecties besproken. In hoofdstuk 2 zijn deze inspecties toegelicht. Niet alle inspecties zijn met meerdere bedrijven besproken. Inspecties als de inspectie legionellapreventie of de inspectie naleving milieuregelgeving zijn slechts bij één bedrijf in de steekproef aangetroffen, waardoor deze rapportcijfers slechts op één interview zijn gebaseerd. Om die reden worden in deze paragraaf alleen de inspecties genoemd die met 7 of meer bedrijven zijn besproken. Daarbij wordt per inspectie aangegeven welke punten een positieve invloed hadden op het rapportcijfer en welke punten het cijfer omlaag hebben gehaald.

Inspecties die met minimaal 7 bedrijven zijn besproken:

1. Reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector: 6,7.
2. Inspectie speeltoestellen, bedden en boxen: 7,1.
3. Inspectie arbeidsomstandigheden: 7,8.
4. Inspectie naleving voorschriften gebruiksvergunning: 8,0

Een belangrijke component bij de totstandkoming van de rapportcijfers is de ranking van de verschillende belevingsfactoren. Wanneer een respondent een bepaalde belevingsfactor belangrijk vindt, zal de score op deze factor extra meewegen bij de totstandkoming van het rapportcijfer. Daarnaast is het rapportcijfer een gemiddelde van alle in de steekproef opgenomen bedrijven. Dit betekent dat er bij de individuele respondenten een groot verschil kan zitten met betrekking tot het rapportcijfer voor een bepaalde inspectie.

Ad 1. Reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector

Positieve punten:

- ❑ De inspectie is aangekondigd waardoor bedrijven weten wanneer de inspecteur langskomt en zich op de inspectie kunnen voorbereiden.
- ❑ Voor bedrijven is duidelijk met welk doel de inspectie wordt uitgevoerd. Het doel is in de schriftelijke aankondiging duidelijk verwoord.
- ❑ Tijdens inspecties hebben betrokken medewerkers van bedrijven de mogelijkheid om vragen te stellen aan inspecteurs van de GGD. Hierdoor is sprake van een dialoog.

Negatieve punten:

- ❑ Tijdens de inspectie wordt sterk de nadruk gelegd op het in orde hebben van allerlei documenten. Dit papier karakter van de inspectie wordt door bedrijven als negatief beoordeeld.
- ❑ De inspectie verloopt naar de mening van bedrijven te gedetailleerd. Er wordt op heel specifieke onderdelen uit de risico inventarisaties en het pedagogisch beleidsplan ingegaan.
- ❑ De inspecteurs van de GGD houden volgens bedrijven nauwelijks rekening met de werkzaamheden die bedrijven voor de HKZ certificering hebben uitgevoerd. Tijdens inspecties wordt hier nauwelijks naar gevraagd.

Ad 2. Inspectie speeltoestellen, bedden en boxen

Positieve punten:

- ❑ Inspecteurs zijn goed op de hoogte van de voorschriften uit het Attractiebesluit en weten deze ook aan medewerkers van bedrijven uit te leggen.
- ❑ Inspecteurs van de VWA gaan zelfstandig te werk. In veel gevallen maken zij een rondgang door de gebouwen zonder dat hier een medewerker van het bedrijf bij aanwezig hoeft te zijn.
- ❑ Tijdens inspecties worden door inspecteurs vragen gesteld die te maken hebben met het doel van de inspectie. Inspecteurs wijden nauwelijks uit en/of richten zich nauwelijks op zaken die niets met het inspectiethema te maken hebben.

Negatieve punten:

- ❑ Tijdens inspecties kijken inspecteurs van de VWA naar materialen die ook door inspecteurs van de GGD en Arbeidsinspectie worden bekeken. Het zou beter zijn om inspecties op elkaar af te stemmen.
- ❑ De inspecties verlopen gedetailleerd. Inspecteurs kijken gedetailleerd naar de kwaliteit van speeltoestellen, bedden en boxen en of de benodigde certificaten in orde zijn. Dit betekent dat er niet op hoofdlijnen wordt geïnspecteerd (kan een kind zijn hoofdje door de spijlen krijgen), maar dat naar de letter van de wet wordt geïnspecteerd (elke spijl van een bedje of box wordt tot op de centimeter nauwkeurig opgemeten).
- ❑ Als materialen niet zijn gekeurd dienen deze door bedrijven te worden verwijderd, ook al is nooit een ongeluk met de materialen gebeurd. Dit betekent dat materialen worden afgekeurd op basis van administratieve tekortkomingen.

Ad 3. Inspectie arbeidsomstandigheden

Positieve punten:

- De inspectie is van tevoren met behulp van de brancheorganisaties aangekondigd waardoor bedrijven er rekening mee konden houden dat zij in de steekproef zouden zitten.
- Inspecteurs van de Arbeidsinspectie zijn op de hoogte van de geldende wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsomstandigheden.
- Als tijdens de inspectie vragen worden gesteld, hebben die te maken met het doel van de inspectie. Er is nauwelijks sprake van uitwijding.

Negatieve punten:

- Inspecteurs van de Arbeidsinspectie dienen na te gaan op welke manier wet- en regelgeving zijn uitwerking heeft in de praktijk. Daarbij is het belangrijk om kennis te hebben van de praktijk van kinderopvang en na te gaan welke effecten bepaalde voorschriften hebben.
- De inspectie is op onderdelen in strijd met de inspectie van de brandweer. Inspecteurs van de Arbeidsinspectie eisen dat in slaapkamers deuren worden geplaatst die gemakkelijk open en dicht kunnen terwijl de brandweer zwaardere brandwerende deuren eist.
- Tijdens een korte inspectie kunnen inspecteurs van de Arbeidsinspectie maatregelen opleggen die bedrijven veel geld kosten. Volgens bedrijven is het niet altijd redelijk dat zij met hoge kosten te maken krijgen en dat nauwelijks de mogelijkheid bestaat om samen met inspecteurs naar goedkopere oplossingen te kijken.

Ad 4. Inspectie naleving voorschriften gebruiksvergunning

Positieve punten:

- Het thema brandveiligheid wordt door bedrijven als een belangrijk onderwerp gezien waardoor bedrijven het belang en de meerwaarde van deze inspectie inzien.
- Inspecteurs van de brandweer gaan doelgericht te werk en weten waar ze tijdens inspecties naar moeten kijken. Hierdoor verloopt de inspectie effectief.
- De inspectie wordt in relatief korte tijd uitgevoerd. Inspecteurs maken een rondgang door het gebouw en tijdens de rondgang hebben medewerkers de mogelijkheid om vragen te stellen.

Negatieve punten:

- De schriftelijke terugkoppeling richt zich hoofdzakelijk op de punten die tijdens de inspectie niet in orde zijn gebleken zonder dat wordt toegelicht hoe deze punten kunnen worden verbeterd. Hierdoor bestaat bij bedrijven onduidelijkheid over de aanpak van deze tekortkomingen.
- Verschillende brandweerkorpsen in Nederland hanteren verschillende eisen en normen ten aanzien van brandveiligheid. Zo mogen van het ene brandweerkorps wel papieren werkjes op een touwtje door de ruimte worden gehangen terwijl van een ander brandweerkorps deze werkjes alleen aan de muur mogen worden opgehangen.
- Inspecteurs van de brandweer dienen zich ervan bewust te zijn dat zij inspecties uitvoeren in een omgeving waar jonge mensen werken met kleine kinderen. Op een autoritaire manier inspecteren in uniform werkt intimiderend naar leidsters en heeft een verstrend effect op het dagritme van de kinderen.

4.4 Knelpunten en ergernissen

Naast de voorbeelden behorende bij de top 6 van belevingsfactoren en de positieve en negatieve punten behorende bij de meest besproken inspecties (zoals weergegeven in de voorgaande paragrafen) is een aantal - door de bedrijven ervaren - knelpunten en ergernissen naar voren gekomen in het onderzoek die bepalend zijn voor de beleving van het toezicht. Hieronder worden de knelpunten en ergernissen weergegeven. De punten staan in volgorde van belangrijkheid, oftewel de eerste drie punten vormen binnen het domein Kinderopvang de top-3 aan ergernissen en knelpunten.

1. *Inspecties richten zich op het hebben van beleid in plaats van het uitvoeren ervan.*
Dit knelpunt heeft betrekking op de belevingsfactor 'werkwijze van de inspecteur'. Bij meerdere inspecties binnen het domein Kinderopvang wordt ingegaan op documenten en certificaten die bedrijven dienen te hebben. Er wordt minder ingegaan op de wijze waarop bedrijven dit beleid in de praktijk vormgeven. Voorbeeld hiervan (naast het voorbeeld zoals weergegeven in kader 3) is de inspectie speeltoestellen, bedden en boxen. Tijdens deze inspectie kijken inspecteurs naar de certificaten van materialen. Als deze certificaten ontbreken, worden materialen veelal afgekeurd. Dit gebeurt zonder dat eerst feitelijk naar de materialen zelf wordt gekeken.
2. *Detailniveau niet altijd optimaal*
Dit knelpunt heeft betrekking op de belevingsfactor 'focus op details'. Bedrijven vinden het belangrijk dat inspecteurs zich tijdens inspecties richten op hoofdzaken die risico's opleveren en het detailniveau alleen waar nodig beoordelen. In de praktijk blijkt dat tijdens diverse inspecties aandacht wordt besteed aan details:
 - Tijdens inspecties van de GGD wordt uitgebreid ingegaan op de risico's die in de risico inventarisatie veiligheid en gezondheid zijn beschreven. Zo komt tijdens de inspectie steekproefsgewijs aan de orde op welke manier groepsleidsters omgaan met kinderen die een snotneus hebben en hoe zij na het snuiten van de neus hun handen wassen.
 - Tijdens inspecties van de Arbeidsinspectie wordt gekeken naar de manier waarop kinderen in bed worden gelegd. Als peuters beneden in een stapelbed liggen, wordt opgemerkt dat deze boven moeten liggen omdat dit gezondheidsrisico's voor groepsleidsters vermindert.
 - Bij de inspectie naleving voorschriften gebruiksvergunning meten inspecteurs van de brandweer de breedte van de doorgang in een slaapkamer op de centimeter nauwkeurig in plaats van op hoofdlijnen te kijken of de doorgang groot genoeg is voor een persoon om door te kunnen lopen.
3. *Overlap*
Dit knelpunt heeft betrekking op de belevingsfactor 'samenloop met andere inspecties'. De AL per bedrijf zijn relatief hoog omdat bij bepaalde inspecties sprake is van overlap. Dit betekent dat thema's tijdens meerdere inspecties aan de orde komen. Hierbij moet opgemerkt worden dat het ook voor komt dat weliswaar hetzelfde thema bij meerdere inspecties aan de orde komt, maar het thema vanuit verschillend perspectief wordt beoordeeld. Bijvoorbeeld bij kinderbedden en -boxen kijkt de VWA naar het veiligheidsaspect, terwijl de Arbeidsinspectie naar ergonomische aspecten (fysieke belasting voor de medewerker) kijkt. Het gevolg kan zijn, dat een bepaald aspect door de ene inspectie wel goedgekeurd wordt (bed is veilig voor kinderen), terwijl de andere inspectie een overtreding constateert (kinderbed is te laag, waardoor medewerkers te diep moeten bukken). Dit zorgt voor onduidelijkheid richting het onder toezicht staande bedrijf.

In onderstaande figuur zijn de thema's weergegeven die tijdens inspecties binnen het domein Kinderopvang aan de orde komen. Door middel van de bolletjes is weergegeven welke inspectiediensten aandacht besteden aan deze thema's waardoor inzichtelijk wordt op welke punten sprake is van overlap:

Inspectiethema						
	VWA	Arbeidsinspectie	VROM-inspectie	GGD	Gemeente	Brandweer
Verklaring omtrent gedrag en diploma's				o		
Klachtrecht				o		
Risico Inventarisatie en Evaluatie (Arbo)		o				
Risico Inventarisatie Veiligheid en Gezondheid				o		
Speeltoestellen en kinderbedden- boxen	o	o		o		
Pedagogische beleid				o		
Hygiëne	o			o		
Voedselveiligheid	o			o		
Arbeidsomstandigheden		o				
Rookbeleid	o					
Uitgangen				o		o
Oudercommissie				o		
Groepsgrootte en leidster-kind-ratio				o		
Accommodatie en inrichting		o		o	o	o
Legionellapreventie			o		o	
Brandveiligheid				o		o
Naleving voorschriften bouwvergunning					o	
Naleving voorschriften milieuvergunning					o	
Minimumloon en minimum vakantie		o				

Figuur 15. Inspectiethema's binnen het domein Kinderopvang

Uit het bovenstaande figuur blijkt dat verreweg de meeste inspectiethema's aan de orde komen bij de inspectie die door de GGD wordt uitgevoerd. Daarnaast is zichtbaar dat de inspectiethema's waar overlap waarneembaar is, de GGD altijd een van de inspecties is die het betreffende thema (ook) meeneemt tijdens de inspectie. De inspectiethema's die door meerdere inspecties worden meegenomen zijn:

- ▣ Speeltoestellen en kinderbedden- boxen
- ▣ Hygiëne
- ▣ Voedselveiligheid
- ▣ Uitgangen
- ▣ Accommodatie en inrichting
- ▣ Brandveiligheid

Wat het inspectiethema 'legionellapreventie' betreft, kan opgemerkt worden dat hier niet zozeer sprake is van een overlap. Indien sprake is van een patiënt (iemand die daadwerkelijk getroffen is door legionella) is er een meldingsplicht aan de GGD in het kader van de infectieziektenwet. De GGD voert vervolgens nader onderzoek uit. Dit kan een kind uit de kinderopvang zijn wat kan resulteren in een onderzoek bij een bedrijf binnen het kinderopvangdomein (de inspectie is dus niet ingegeven door het feit dat het bedrijf kinderopvang aanbiedt). Ook kan de GGD ingeschakeld worden door een bedrijf zelf om te adviseren inzake legionellapreventie.

4. *Overtreding en opgelegde maatregelen niet altijd in verhouding*

Dit knelpunt heeft betrekking op de belevingsfactor ‘proportionaliteit opgelegde maatregelen’. Bedrijven vinden het belangrijk dat de opgelegde maatregelen, zoals investeringen en boetes, in verhouding staan tot de aard van de overtreding. Op deze wijze wordt de maatregel eerder geaccepteerd. Uit het onderzoek komt naar voren dat deze proportionaliteit niet bij alle inspecties aanwezig is. Voorbeelden hiervan zijn:

 - Als één onderdeel uit een document (bijvoorbeeld de risico inventarisatie veiligheid) niet in orde is, kan dit tot gevolg hebben dat de GGD het gehele document afkeurt. Aan de gemeente (die verantwoordelijk is voor de handhaving) wordt vervolgens geadviseerd om maatregelen op te leggen waaronder het laten opstellen van een nieuwe risico inventarisatie. Weliswaar dienen alleen de afgekeurde onderdelen te worden aangepast, de risico inventarisatie dient in z'n geheel opnieuw te worden aangeleverd.
 - Tijdens de inspectie arbeidsomstandigheden kijkt de Arbeidsinspectie naar ergonomische aspecten van werken in de kinderopvang. Als blijkt dat bedrijven werken met te lage bedden of commodes, moet van de Arbeidsinspectie een liftstelsel worden aangeschaft. Dit zijn voor bedrijven hoge investeringen.

5. *Terugkoppeling onvoldoende*

Dit knelpunt heeft betrekking op de belevingsfactor ‘kwaliteit inspectierapportage en vervolgvactiteiten’. Het is belangrijk dat inspectierapportages in alle opzichten duidelijk en helder zijn en voldoende aansluiten bij de uitgevoerde inspectie. Daarnaast is het belangrijk dat over het rapport voldoende communicatie met het bedrijf heeft plaatsgevonden. De terugkoppeling bij inspecties is niet altijd voldoende:

 - *Terugkoppeling ontbreekt.* Naar aanleiding van inspecties van de VWA, Arbeidsinspectie en brandweer geven bedrijven aan dat niet altijd standaard een schriftelijke terugkoppeling verstuurd wordt.
 - *Onvoldoende mogelijkheden om te reageren.* Het is belangrijk dat bedrijven naar aanleiding van de schriftelijke terugkoppeling de mogelijkheid krijgen om hierop te reageren en dat door inspecteurs ook iets met deze reacties wordt gedaan. Reacties op de concept inspectierapportages van de GGD worden niet in alle gevallen in de definitieve versie verwerkt en het is bij bedrijven niet duidelijk waarom dit niet gebeurt.
 - *Discrepantie mondelinge en schriftelijke terugkoppeling.* Bij een aantal inspecties is sprake van een discrepantie tussen mondelinge en schriftelijke terugkoppeling. Hierbij worden bijvoorbeeld overtredingen in de schriftelijke terugkoppeling opgenomen die voor het bedrijf als een verrassing komen. Bedrijven geven aan dat dit vooral bij inspectierapportages van de GGD voorkomt.
 - *Nadruk vrijwel uitsluitend op overtredingen.* In veel inspectierapportages wordt de nadruk gelegd op de dingen die niet in orde zijn. Een inspectierapportage is echter pas volledig als naast de tekortkomingen ook de punten worden benoemd die in orde zijn. Daarnaast is het belangrijk dat naast conclusies ook aanbevelingen en verbeterpunten worden benoemd (*compliance assistance*).

6. *Certificering*

Dit knelpunt heeft betrekking op de belevingsfactoren ‘samenloop met andere inspecties’ en ‘werkwijze van de inspecteur’. Wanneer een bedrijf gecertificeerd is (of een certificering wil verkrijgen) wordt in het kader van deze certificering een audit uitgevoerd. De audit begint met het documentenonderzoek. Dit is het onderzoek van de documenten die gezamenlijk het kwaliteitssysteem van het aanvragende bedrijf beschrijven. Hiertoe bestudeert de certificeerder alle schriftelijk vastgelegde uitgangspunten, handboeken, pro-

cedures, en vraagt waar nodig om toelichting. Vervolgens wordt op locatie onderzocht of het kwaliteitssysteem daadwerkelijk naar behoren functioneert. Dit deel van de audit wordt implementatieonderzoek genoemd. De certificeerder controleert niet alleen of de beloftes aan de klanten worden gerealiseerd, maar ook of gewaarborgd is dat de geleverde kwaliteit aan de minimumeisen voldoet. Beide invalshoeken maken deel uit van de beoordelingscriteria.

Ook na certificering, blijft de certificeerder toezicht houden op het kwaliteitsniveau van het bedrijf door (jaarlijkse) globale controles en periodiek een grondige herkeuring. De bedrijven die voor dit onderzoek zijn gesproken geven aan dat vooral de GGD inspecteurs veel aspecten inspecteren die al in het kader van de certificering zijn beoordeeld. Dit laatste is niet vreemd gezien het feit dat in het private (HKZ) certificatieschema onderdelen uit de door de GGD gehanteerde en op de Wet kinderopvang gebaseerde toetsingskaders zijn overgenomen.

Een deel (12%) van de kinderopvangbedrijven is gecertificeerd. Daarbij moet worden opgemerkt dat de gecertificeerde kindercentra 36% van de totale markt vertegenwoordigen⁷, waarbij de trend waarneembaar is, dat steeds meer kindercentra zich laten certificeren. Recentelijk is onderzoek gedaan naar de overlap tussen overheidsinspectie en (private) certificering in het domein kinderopvang⁸. Resultaten van dit onderzoek laten zien dat er een grote inhoudelijke overlap bestaat tussen overheidstoezicht en audits door certificerende instellingen. Het enige aspect waar geen overlap is geconstateerd is het in de praktijk toetsen van het pedagogisch beleid. Wel zijn er verschillen in formele werkwijze (bezoekfrequentie en openbaarheid van gegevens) en werkwijze in de praktijk (wijze van inspecteren). Zo worden de audits minder frequent uitgevoerd. Inspecteur en auditor hebben verschillende referentiekaders, waarbij de inspecteur gericht is op de dienst die het bedrijf binnen het domein kinderopvang levert (beoordeelt of het bedrijf voldoet aan wettelijke eisen voor basiskwaliteit aan de hand van controle op afzonderlijke aspecten) en de auditor kijkt naar de interne processen, de verbeteringsgerichtheid daarbij en de borging van kwaliteit. De resultaten van het onderzoek geven aanleiding een aangepaste vorm van overheidstoezicht te overwegen.

7. *Toezichtlasten relatief hoog bij buitenschoolse opvang*

Dit knelpunt heeft betrekking op de belevingsfactoren 'duur van de inspectie' en 'werkwijze van de inspecteur'. Bedrijven binnen de buitenschoolse opvang hebben in vergelijking met dagopvang beperkte openingstijden (een paar uur per dag). Toch duren de reguliere inspecties kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector van de GGD even lang als bij kinderdagverblijven. Hierdoor worden de toezichtlasten door deze bedrijven als relatief hoog ervaren.

Daarnaast bestaat bij bedrijven binnen de buitenschoolse opvang de indruk dat zij ten rechte aan dezelfde eisen moeten voldoen als kinderdagverblijven. Ook al is de buitenschoolse opvang in een kleuterschool gevestigd, toch moeten aan de deuren deurstrippen worden aangebracht zodat kinderen zich minder bezeren als hun vingers tussen de deur komen. Bij de overige lokalen in de school die fungeren als kleuterlokalen hoeft dit niet. Toch zijn het dezelfde kinderen die gebruikmaken van de kleuterlokalen als de ruimten voor buitenschoolse opvang.

⁷ Bron: De Maatschappelijk Ondernemers Groep (MOgroep), brancheorganisatie voor Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening, Jeugdzorg en Kinderopvang.

⁸ ITS-Radboud Universiteit Nijmegen, *Mogelijkheden voor verminderd overheidstoezicht op de kwaliteit in de kinderopvang*, 8 februari 2007

8. *GGD inspecties voor en na de Wet kinderopvang*

Na invoering van de Wet kinderopvang op 1 januari 2005 zijn de toezichtlasten van de GGD toegenomen. Bedrijven die ervaring hebben met beide type inspecties geven aan dat de tijdsbesteding van de GGD inspecties is verdubbeld. Meerdere redenen liggen hieraan ten grondslag:

- In de oude situatie hoefden nauwelijks voorbereidende werkzaamheden te worden uitgevoerd. In de huidige situatie dienen bedrijven voorafgaand aan inspecties allerlei documenten te verzamelen en op te sturen aan de GGD (of ter inzage op het bedrijf klaar te leggen). Afhankelijk van het type bedrijf, wordt hier tussen de 4 en 16 uur aan besteed.
- De inspecties zijn uitgebreider ten opzichte van de oude situatie. Een inspectie duurt circa een dagdeel waarbij een gesprek over de opgestuurde documenten tussen inspecteur en medewerker(s) van het bedrijf een groot deel van de inspectie in beslag neemt. Bedrijven geven aan dat inspecties in de oude situatie zich vrijwel uitsluitend richtten op de rondgang door het gebouw en nauwelijks op het bespreken van documenten.
- De omvang van de schriftelijke terugkoppeling is toegenomen. Hierdoor besteden bedrijven in de huidige situatie meer tijd aan het doornemen van de inspectierapportages en het reageren hierop dan in de oude situatie.

5 Conclusies

5.1 Conclusies

1. *In het domein Kinderopvang worden in totaal 15 verschillende inspecties uitgevoerd.*

In totaal zijn in het onderzoek 8 inspectiediensten geïdentificeerd. Deze inspectiediensten voeren 15 verschillende soorten inspecties uit, waarvan:

 - ▣ 5 inspecties zijn specifiek gericht op werkzaamheden binnen de kinderopvang:
 1. Reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector (GGD).
 2. Niet reguliere inspectie kindercentra (GGD).
 3. Reguliere inspectie gastouderopvang en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector (GGD).
 4. Niet reguliere inspectie gastouderopvang (GGD).
 5. Inspectie speeltoestellen, bedden en boxen (VWA).
 - ▣ 10 inspecties zijn van algemene aard en worden ook bij andere typen bedrijven uitgevoerd.
2. *De totale AL van toezicht voor het domein Kinderopvang worden geraamd op € 3.447.400 per jaar.*

Lokale inspecties (gemeente) veroorzaken verreweg de meeste AL (97%) voor bedrijven in het domein Kinderopvang.
3. *Inspecties van de GGD veroorzaken relatief hoge AL.*

Van de totale AL van toezicht voor het domein Kinderopvang wordt € 3.197.800 (93%) veroorzaakt door inspecties van de GGD. In vergelijking met andere inspecties veroorzaken inspecties van de GGD relatief hoge AL per jaar. Dit komt doordat de GGD in de Wet kinderopvang is aangewezen als de inspectiedienst die de naleving van de Wet kinderopvang moet controleren. Bovendien worden deze inspecties jaarlijks uitgevoerd en zijn veelal meerdere personen bij de inspectie betrokken. Daarnaast kosten inspecties van de GGD relatief veel tijd in zowel voorbereiding, uitvoering als nazorg.
4. *Hoogste AL per locatie bij koepels van kinderopvangorganisaties.*

De gemiddelde jaarlijkse AL van een locatie van een grote koepel zijn twee keer zo hoog als die van de éénpitter en de locatie van een kleine koepel. Er is niet specifiek onderzoek gedaan naar de oorzaken hiervan, wel komt uit het onderzoek naar voren dat bij inspecties bij bedrijven die onderdeel zijn van een grotere koepel veelal meerdere personen aanwezig zijn: iemand van de locatie en iemand van de centrale koepelorganisatie. Ook de schriftelijke terugkoppeling wordt door zowel de locatie als de centrale koepelorganisatie gelezen. Hierdoor is sprake van een hogere tijdsbesteding en daardoor hogere AL per inspectie.
5. *De toezichtlasten van GGD inspecties zijn na 1 januari 2005 toegenomen.*

De AL van toezicht van de huidige GGD inspecties zijn hoger dan de inspecties die voor 1 januari 2005 (invoering Wet kinderopvang) werden uitgevoerd. Bedrijven zijn in de huidige situatie meer tijd kwijt aan de voorbereiding, uitvoering en nazorg van inspecties. De tijdsbesteding ligt ongeveer twee keer hoger waardoor de AL van toezicht voor de GGD inspecties zijn verdubbeld. Naast de AL van toezicht is ook de irritatie toegenomen.

6. *Deskundigheid, houding en werkwijze zijn voor bedrijven de belangrijkste belevingsfactoren.*

De bedrijven hebben de kwalitatieve beoordeling van de lasten van toezicht beoordeeld met belevingsfactoren. Hieruit blijkt dat inspecties over het algemeen door bedrijven als voldoende tot goed worden ervaren. Dit betekent concreet dat de bedrijven de individuele inspecties gemiddeld een 7,6 als rapportcijfer geven. Uit het onderzoek komt naar voren dat bedrijven binnen het domein Kinderopvang de deskundigheid van de inspecteur de belangrijkste belevingsfactor vinden. Als een inspecteur kennis van zaken heeft, geeft dit volgens bedrijven meerwaarde aan een inspectie. Van de bedrijven die voor dit onderzoek zijn benaderd ervaart 83% de deskundigheid van inspecteurs voldoende tot goed. Naast deskundigheid van de inspecteur zijn ook de houding en werkwijze van de inspecteur belangrijke belevingsfactoren. Bedrijven vinden het belangrijk dat inspecteurs zich tijdens inspecties constructief en niet arrogant opstellen. Daarnaast vinden bedrijven het van belang dat inspecteurs de inspectie op effectieve en efficiënte wijze uitvoeren. Van de bedrijven die voor dit onderzoek zijn benaderd ervaart 74% de houding en 73% de werkwijze van inspecteurs voldoende tot goed.

7. *Inspecteren op beleid in plaats van de uitvoering ervan, hoge detailniveau van inspecties en overlap in inspectiethema's vormen top-3 van ergernissen en knelpunten.*

De belangrijkste ergernis in het domein Kinderopvang is dat inspecties (vooral die van GGD en VWA) zich naar de mening van bedrijven teveel richten op het beleid in plaats van de uitvoering hiervan. Bij meerdere inspecties binnen het domein Kinderopvang wordt ingegaan op documenten en certificaten die bedrijven dienen te hebben. Er wordt minder ingegaan op de wijze waarop bedrijven dit beleid in de praktijk vormgeven. Voorbeelden hiervan zijn:

- Tijdens de inspecties van de GGD wordt volgens bedrijven een groot deel van de inspectie besteed aan het doornemen van allerlei documenten waaronder de verklaringen omtrent goed gedrag, pedagogisch beleidsplan, risico inventarisatie veiligheid en gezondheid, klachtenreglement, oudercommissiereglement en verslagen van bijeenkomsten van de oudercommissie. Door inspecteurs van de GGD wordt volgens bedrijven niet tijdens alle inspecties gekeken naar de manier waarop op basis van deze documenten in de praktijk wordt gewerkt.
- Tijdens de inspectie speeltoestellen, bedden en boxen kijken inspecteurs naar de certificaten van materialen. Als deze certificaten ontbreken, worden materialen veelal afgekeurd. Dit gebeurt zonder dat eerst feitelijk naar de materialen zelf wordt gekeken.

Het hoge detailniveau van bepaalde inspecties (vooral van de GGD, VWA en Arbeidsinspectie) vormt eveneens een ergernis bij bedrijven alsook de overlap in inspectiethema's die bedrijven ervaren tussen verschillende inspecties.

8. *Subdomein buitenschoolse opvang ervaart relatief hoge toezichtlasten.*

In de meting is geen duidelijk onderscheid gemaakt tussen de drie subdomeinen doordat ze onderling niet vergelijkbaar zijn. Zo heeft het subdomein gastouderopvang uitsluitend met inspecties van de GGD te maken die specifiek voor dit subdomein zijn. Tussen de subdomeinen dagopvang en buitenschoolse opvang zijn voor de AL van toezicht geen noemenswaardige verschillen geconstateerd. Wel ervaren bedrijven binnen de buitenschoolse opvang de toezichtlasten als relatief hoog. Dit komt doordat zij relatief meer tijd moeten besteden aan inspecties: buitenschoolse opvang is per dag korter open terwijl de tijdsduur per inspectie dezelfde is als dagopvang. Bovendien vindt de buitenschoolse opvang dat zij onterecht moet voldoen aan dezelfde eisen als de dagopvang en hier ook op wordt gecontroleerd.

9. *Bedrijven ervaren tegenstrijdigheden tijdens inspecties.*

Bedrijven binnen het domein Kinderopvang hebben te maken met tegenstrijdigheden. Als bedrijven bij warm weer een buitendeur open willen zetten, moet van bepaalde GGD-inspecteurs een hekje voor de buitendeur worden geplaatst terwijl de brandweer dit verbiedt. Een ander voorbeeld dat door de bedrijven wordt genoemd is dat bedrijven van de Arbeidsinspectie gemakkelijk te openen deuren dienen te plaatsen terwijl de brandweer zwaardere brandwerende deuren eist.

10. *Bepaalde thema's komen tijdens meerdere inspecties aan de orde.*

Ten minste 6 thema's komen tijdens meerdere inspecties aan de orde. Hierbij gaat het onder andere om brandveiligheid, speeltoestellen, kinderbedden en -boxen. Doordat thema's tijdens meerdere inspecties ter sprake komen, moeten bedrijven hier meerdere malen aandacht aan besteden waardoor de AL van toezicht toenemen. Daarnaast is sprake van overlap doordat inspectiethema's ook tijdens certificering aan de orde komen.

11. *Doel inspecties van de GGD onvoldoende duidelijk.*

Er is verwarring over het doel van een GGD-inspectie. Het heersende beeld bij bedrijven in het domein Kinderopvang is dat de GGD een uitspraak doet over de kwaliteit van de kinderopvang. De inspectie wordt ook veelal gekenmerkt als 'inspectie kwaliteit kinderopvang'. Bedrijven hebben daarom ook het gevoel dat de kwaliteit van kinderopvang voor een belangrijk deel op basis van aangeleverde documenten wordt bepaald door de GGD. Desalniettemin wordt de kwaliteit van kinderopvang niet gemeten. Er wordt door de GGD-inspecteur gekeken of bedrijven binnen het kinderopvangdomein voldoen aan de wettelijke (basis)eisen, zoals gesteld in de Wet kinderopvang 2005. Dit gebeurt voor een groot gedeelte door middel van documentenonderzoek.

De analyse in dit onderzoek heeft verschillende knelpunten in het domein kinderopvang aan het licht gebracht. Het oplossen van deze knelpunten – gericht op het vergroten van de efficiency en de effectiviteit van inspecties – zal bijdragen aan de reductie van de toezichtlasten binnen het domein kinderopvang.

Bijlagen bij:

Meting toezichtlasten in het domein Kinderopvang

Bijlagen

- I** **Aanbevelingen van de onderzoekers**
- II** **Overzicht suggesties van respondenten**
- III** **Leden van de begeleidingscommissie**

I Aanbevelingen van de onderzoekers

A. Beperk het aantal verschillende inspecties bij bedrijven in de kinderopvang zoveel mogelijk.

In de huidige situatie worden verschillende inspecties afzonderlijk van elkaar uitgevoerd. Inspecteurs van zowel GGD, VWA als Arbeidsinspectie inspecteren de speeltoestellen waarvoor op drie verschillende momenten naar de speeltoestellen wordt gekeken.

Door middel van (1) taakoverdracht, (2) het afstemmen van inspecties of (3) integratie van inspecties kan er voor worden gezorgd dat:

1. De lasten voor het bedrijf worden verminderd, doordat er nog maar één inspectie over de vloer komt die inspecteert op dat inspectiethema in plaats van meerdere inspecties.
2. De duidelijkheid richting het onder toezicht staande bedrijf vergoot wordt (er kan een integrale beoordeling plaatsvinden, waardoor het bedrijf gelijk weet waar ze aan toe is).
3. Tegenstrijdigheid wordt tegengegaan (een inspectie kan bijvoorbeeld niet eisen dat uitgangen moeten worden afgeschermd door een hekje t.b.v. de veiligheid van de kinderen enerzijds en dat uitgangen vrij moeten zijn uit het oogpunt van brandveiligheid).

B. Communiceer duidelijk over het doel van de inspectie.

Diverse inspecties richten zich op het hebben van beleid (waaronder risico inventarisaties, verslagen van oudercommissies, klachtenreglementen, certificaten speeltoestellen) en hebben daardoor een administratief karakter. Bedrijven verwachten echter dat inspecties zich richten op de uitvoering van beleid en de kwaliteit van kinderopvang. Het helder communiceren van het doel van de inspectie voorkomt verkeerde verwachtingen.

C. Reduceer de toezichtlasten voor bedrijven door gebruik te maken van bestaande gegevens.

Een deel (12%) van de kinderopvangbedrijven is gecertificeerd. Daarbij moet worden opgemerkt dat de gecertificeerde kindercentra 36% van de totale markt vertegenwoordigen, waarbij de trend waarneembaar is dat steeds meer kindercentra zich laten certificeren. Bij deze certificering wordt onder andere uitgebreid aandacht besteed aan de risico's die zich voordoen binnen het bedrijf en de acties die als gevolg daarvan worden ondernomen. Ten behoeve van de risico inventarisatie dienen dezelfde gegevens te worden verzameld en hier wordt tijdens inspecties van de GGD op ingegaan. Door gebruik te maken van bestaande gegevens (uit certificering) kan de tijdsbesteding voor inspecties worden gereduceerd.

D. Zorg bij alle inspecties voor een duidelijke terugkoppeling en ga zorgvuldig om met het openbaar maken van inspectierapportages.

Uit het onderzoek blijkt dat niet na alle inspecties standaard een schriftelijke terugkoppeling naar bedrijven wordt opgestuurd. Zo lijkt dit bij inspecties van de Arbeidsinspectie, VWA en brandweer geen standaard procedure. Om het leereffect voor bedrijven te vergroten, is het belangrijk dat zij naar aanleiding van inspecties een schriftelijke terugkoppeling ontvangen. Hierdoor weten bedrijven wat inspecteurs hebben geconstateerd en welke punten moeten worden verbeterd. De schriftelijke terugkoppeling moet daarbij tevens dienen als uitgangspunt voor een volgende inspectie, zodat inspecties een cyclisch karakter krijgen.

Inspectierapportages van de GGD worden actief openbaar gemaakt waardoor deze voor iedereen te lezen zijn. Het is om die reden belangrijk dat de GGD extra zorgvuldig omgaat met de manier waarop over een inspectie wordt gerapporteerd en welke conclusies in de rapportage worden gezet. Zo dienen reacties van bedrijven op inspectierapportages in het rapport te worden verwerkt.

E. Ontwikkel een gezamenlijk toezichtarrangement en communiceer naar bedrijven hoe inspectieplannen tot stand zijn gekomen.

Bedrijven betwijfelen de meerwaarde van het feit dat jaarlijks een uitgebreide GGD inspectie wordt uitgevoerd en daar bovenop nog andere inspecties. De optie om in plaats van reguliere inspecties meer te gaan werken met incidentele inspecties, bijvoorbeeld naar aanleiding van klachten of incidenten zou onderzocht kunnen worden. Uitgangspunten hierbij zijn:

- Rapporteer op het niveau van het individuele bedrijf en wissel inspectieresultaten actief uit.
- Ontwikkel een risicomodel, waarin verschillende factoren worden afgewogen. Neem inspectiehistorie, het al dan niet gecertificeerd zijn en eventuele klachten of incidenten mee bij een risicoanalyse. Kortom: bedrijven die het goed doen, minder frequent en/of minder uitgebreid inspecteren en bedrijven die het slecht doen frequenter en diepgaander inspecteren.

F. Optimaliseer gericht de uitvoering van de inspectie en leer van ervaringen van andere inspecties die door bedrijven als goed worden beoordeeld (de zogenaamde Best Practices).

In het onderzoek zijn de individuele inspecties beoordeeld aan de hand van 12 belevingsfactoren waarbij tijdens gesprekken met bedrijven diverse Best Practices naar voren zijn gekomen. In het onderstaande tekstkader zijn deze samengevat en worden de randvoorwaarden voor de “ideale inspectie” beschreven.

Kader 8. Randvoorwaarden voor de “ideale inspectie” op basis van Best Practices

1. *De inspecteur is deskundig.*
Best Practice: de inspectie speeltoestellen, bedden en boxen (VWA). Inspecteurs van de VWA hebben voldoende kennis van de eisen en voorschriften op het gebied van speeltoestellen, bedden en boxen. Zij weten aan welke keurmerken materialen moeten voldoen en ook weten inspecteurs waar ze tijdens inspecties op moeten letten.
2. *De inspecteur neemt een prettige en constructieve houding aan.*
Best Practice: de inspectie erkenning leerbedrijf (OVDB). De houding van inspecteurs van de OVDB is constructief: inspecteurs stellen zich vriendelijk op richting medewerkers van bedrijven en zijn bereid vragen van deze medewerkers te beantwoorden.
3. *De werkwijze van de inspecteur draagt bij aan het bereiken van het doel van de inspectie.*
Best Practice: de inspectie correcte afdracht belasting en premies (Belastingdienst). Inspecteurs van de Belastingdienst gaan tijdens inspecties doelgericht te werk. Weliswaar duurt de inspectie relatief lang (circa 1 dag), omdat sprake is van een effectieve werkwijze staan bedrijven hier positief tegenover.
4. *Het doel van de inspectie is duidelijk.*
Best Practice: de inspectie arbeidsomstandigheden (Arbeidsinspectie). De Arbeidsinspectie heeft in 2005 (via de brancheorganisaties) alle bedrijven in de kinderopvang geïnformeerd over de inspecties die dat jaar plaats zouden vinden. Hierdoor waren alle bedrijven ervan op de hoogte dat deze inspectie werd uitgevoerd en dat zij in de steekproef konden zitten.
5. *De inspectievragen zijn plausibel.*
Best Practice: de inspectie arbeidsomstandigheden (Arbeidsinspectie). De vragen die worden gesteld dragen volgens bedrijven duidelijk bij aan het doel van de inspectie.
6. *Opgelegde maatregelen staan in verhouding tot de overtredingen.*
Best Practice: inspectie naleving voorschriften gebruiksvergunning (brandweer). Bedrijven zien in dat maatregelen die naar aanleiding van inspecties van de brandweer moeten worden uitgevoerd ten goede komen aan de brandveiligheid waardoor ze proportioneel zijn.

7. *De inspectie richt zich vooral op hoofdzaken en niet op allerlei details.*
Best Practice: inspectie correcte afdracht belasting en premies (Belastingdienst). Inspecteurs richten zich op het doel van de inspectie, namelijk de controle van de financiële administratie over de afgelopen jaren.
8. *Bedrijven leren van de inspectie.*
Best Practice: inspectie hygiëne en voedselveiligheid (VWA). De inspecteurs van de VWA maken tijdens inspecties duidelijk op welke manier bedrijven kunnen werken aan voedselveiligheid. Van deze informatie gaat een leereffect uit.
9. *De inspectie vertoont geen overlap met andere inspecties.*
Best Practice: inspectie correcte afdracht belasting en premies (Belastingdienst). Deze inspectie vertoont als een van de weinige inspecties geen overlap met andere inspecties.
10. *De tijdsduur van de inspectie staat in verhouding tot de aard van de inspectie.*
Best Practice: inspectie naleving voorschriften gebruiksvergunning (brandweer). In relatief korte tijd maken inspecteurs van de brandweer een rondgang door het gebouw waarmee de controle is uitgevoerd. Tijdens de rondgang worden vragen aan medewerkers gesteld waardoor sprake is van een efficiënte manier van werken.
11. *Bij het bepalen van het tijdstip van de inspectie wordt rekening gehouden met bedrijven.*
Best Practice: Reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector. Het tijdstip van deze inspectie wordt ruim van tevoren in nauw overleg met het bedrijf vastgesteld.
12. *Naar aanleiding van de inspectie ontvangen bedrijven een goede inspectierapportage.*
Best Practice: inspectie erkenning leerbedrijf (OVDB). Als tijdens inspecties geen tekortkomingen zijn geconstateerd, ontvangt het bedrijf bericht dat de erkenning leerbedrijf met 2 jaar is verlengd. Deze korte en bondige manier van terugkoppelen wordt als positief ervaren.

II Overzicht suggesties van respondenten

In onderstaand overzicht zijn per inspectiedienst de door respondenten zelf aangegeven voorstellen opgenomen ter verbetering van het toezicht. Bij elke inspectiedienst staan de inspecties opgesomd die tijdens interviews met bedrijven zijn besproken.

Van een aantal inspectiediensten zijn tijdens de interviews geen verbetervoorstellen genoemd. Het gaat hierbij om inspectiediensten die slechts incidenteel ter sprake zijn gekomen, namelijk:

- VROM-Inspectie.
- Opleiding Verzorgende en Dienstverlenende Beroepen (OVDB).

Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD)	
	<p>Inspecties:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector 2. Niet reguliere inspectie kindercentra 3. Reguliere inspectie gastouderopvang en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector 4. Niet reguliere inspectie gastouderopvang (is niet besproken met bedrijven binnen domein Kinderopvang)
1.	<p><i>Verbeter kennis inspecteurs</i></p> <ul style="list-style-type: none"> □ Het komt de kwaliteit van een inspectie ten goede als inspecteurs op de hoogte zijn van de werkzaamheden die binnen de kinderopvang worden uitgevoerd. Omdat inspecteurs van de GGD onder andere het pedagogisch klimaat beoordelen, is het belangrijk dat zij over voldoende pedagogische kennis beschikken. De kennis is niet optimaal en dient te worden verbeterd. Zo zijn voorbeelden bekend waarbij de inspecteur opmerkte dat groepsleidsters te weinig met de kinderen zou spelen. De groepsleidsters herkennen zich totaal niet in de observatie. □ Inspecteurs dienen te allen tijde op de hoogte te zijn van de geldende wet- en regelgeving op het gebied van kinderopvang. Zo is bij inspecteurs niet altijd duidelijk hoe het leidster-kind-ratio moet worden berekend waardoor tijdens inspecties misverstanden kunnen ontstaan. Een goede voorbereiding kan deze misverstanden voorkomen. □ Sommige bedrijven voeren een zogenaamd opendeur beleid wat wil zeggen dat kinderen 1 uur per dag zelf mogen uitmaken aan welke activiteit ze deelnemen. Inspecteurs van de GGD denken dat hierdoor alle kinderen door elkaar lopen en dat het onoverzichtelijk is. De pedagogische kennis van GGD inspecteurs dient op dit punt te worden verbeterd. □ Bedrijven dienen voorafgaand aan inspecties documenten op te sturen aan de inspecteur van de GGD. Het is belangrijk dat inspecteurs kennis hebben van de wijze waarop deze documenten in orde moeten worden gemaakt. Zo weet de GGD niet altijd antwoord te geven op de vraag op welke manier een bedrijf aan een verklaring omtrent gedrag kan komen. □ Inspecteurs dienen zich voorafgaand aan een inspectie te verdiepen in het type bedrijf dat zij inspecteren en de manier waarop binnen dit bedrijf wordt gewerkt. In de praktijk blijken GGD inspecteurs niet van alle type kinderopvang evenveel verstand te hebben. Zo zijn voorbeelden bekend van een kinderdagverblijf met 8 kinderen dat aan huis is gevestigd. Bij binnenkomst gaf de inspecteur aan verbaasd te zijn en nooit zo'n type kinderopvang te hadden gezien. Dit had hij echter kunnen weten als hij zich vooraf had verdiept in het bedrijf. □ Kennis van de praktijk is belangrijk om een inspectie effectief uit te kunnen voeren. Er zijn voorbeelden bekend waarbij de inspecteur van de GGD aan bedrijven heeft aangegeven dat het bij inspecties niet aankomt op kennis omdat voor GGD inspecties een uitgebreid handboek bestaat. Ondanks dit handboek is het belangrijk dat inspecteurs weten hoe het er in de praktijk van kinderopvang aan toegaat en bij deze praktijk een gevoel hebben.

2.	<p><i>Verbeter houding inspecteurs</i></p> <p>Omdat inspecties van de GGD intensief zijn voor bedrijven, is het belangrijk dat inspecteurs tijdens de inspectie een prettige, constructieve houding aannemen. In de praktijk blijkt dit niet altijd het geval te zijn. De houding van de inspecteur blijkt samen te hangen met de relatie die de inspecteur heeft met een bedrijf. Als de inspecteur meerdere keren bij een bedrijf op bezoek is geweest en sprake is van tussentijds contact (bijvoorbeeld om zaken op elkaar te stemmen) blijkt dit ten goede te komen aan de houding van de inspecteur.</p>
3.	<p><i>Verbeter werkwijze inspectie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▣ Buitenschoolse opvang vindt in veel gevallen plaats in ruimten die ook als kleuterklaslokaal worden gebruikt. Op het moment dat het dient als buitenschoolse opvang gelden andere strengere eisen, ook al verblijven er dezelfde kinderen als uit het kleuterklaslokaal. Inspecteurs van de GGD zien toe of de ruimten voldoen aan de eisen uit de Wet kinderopvang terwijl deze eisen niet gelden voor de kleuterschool. Deze manier van inspecteren van de GGD dient onder de loep te worden genomen. ▣ Voorafgaand aan inspecties van de GGD wordt aan bedrijven gevraagd om allerlei documenten op te sturen (waaronder vergunningen, verklaringen omtrent gedrag, risico inventarisaties en werkroosters). Het kost bedrijven relatief veel tijd om deze documenten te kopiëren en op te sturen. Het zou beter zijn als de GGD een beperkt aantal documenten opvraagt bij bedrijven als input voor inspecties. ▣ Als inspecties worden uitgevoerd bij een bedrijf dat onderdeel is van een grotere koepel van kinderdagverblijven, worden soms ten onrechte conclusies voor de gehele koepel getrokken. Als bijvoorbeeld op één locatie een klachtenreglement ontbreekt, wordt door GGD inspecteurs de indruk gewekt dat het klachtenreglement binnen de hele koepel niet in orde zou zijn. ▣ Het is belangrijk dat inspecteurs (van verschillende GGD regio's) op eenduidige wijze te werk gaan. Er mag geen sprake zijn van interpretatieverschillen. Als een overtreding wordt geconstateerd (bijvoorbeeld een fles schoonmaakmiddel staat ergens waar een kind bij kan), zal de ene inspecteur alleen hierop wijzen en het bedrijf de mogelijkheid geven om de overtreding te corrigeren. Een andere inspecteur concludeert echter dat de kwaliteit van kinderopvang onvoldoende is. Ook gaan inspecteurs verschillend om met het feit dat dikwijls speelgoed op de grond wordt aangetroffen waar kinderen over kunnen struikelen. De ene inspecteur maakt hier een probleem van terwijl een andere inspecteur hier niet moeilijk over doet. ▣ Tijdens inspecties dient op de juiste wijze gebruik te worden gemaakt van de ervaringen die ouders en de oudercommissie hebben met de kinderopvang binnen het bedrijf. Voldoende inbreng van de oudercommissie is daarom belangrijk. Deze inbreng moet echter ook weer niet te ver doorschieten. Zo zijn voorbeelden bekend waarbij de inspecteur van de GGD het pedagogisch beleid had goedgekeurd. De oudercommissie had hier echter een aantal kritische opmerkingen over waarna het pedagogisch beleid als onvoldoende werd gekwalificeerd. ▣ Het is belangrijk dat inspecteurs van de GGD op de hoogte zijn van elkaars bevindingen. Inspecteurs dienen zich daardoor altijd te verdiepen in de reeds bekende inspectiegegevens. Het komt echter voor dat een inspecteur een risico inventarisatie afkeurt terwijl een collega het een jaar daarvoor nog heeft goedgekeurd. ▣ Naast afstemming tussen inspecteurs van de GGD onderling is het ook belangrijk dat de communicatie met andere inspectiediensten in orde is. Er zijn voorbeelden bekend waarbij naar de mening van de GGD een kinderdagverblijf niet open mocht terwijl de gemeente en brandweer alle vergunningen reeds hadden verleend. ▣ Inspecteurs van de GGD zouden eigen initiatieven van bedrijven en oudercommissies moeten stimuleren. Zo komt het voor dat oudercommissies zelf een reglement opstellen, maar dat dit door de inspecteurs wordt afgekeurd omdat dit reglement niet volgens de richtlijnen van de GGD zou zijn opgesteld. ▣ Omdat tijdens certificeringen ook veel onderdelen aan de orde komen die tijdens GGD inspecties worden besproken, is het aan te bevelen om de werkwijze van de GGD inspecteurs af te stemmen met certificeerders. ▣ Als een inspectie wordt aangekondigd, dient duidelijk te worden vermeld met hoeveel personen de inspectie wordt uitgevoerd. In de praktijk komt het voor dat naast de inspecteur van de GGD ook een stagiaire bij de inspectie aanwezig. De inspectie kan hierdoor extra lang duren omdat tijdens de inspectie ook aandacht moet worden besteed aan het opleiden van de stagiair. Het is belangrijk dat vooraf aan bedrijven wordt meegedeeld dat meerdere personen bij de inspectie aanwezig zijn. ▣ Voorafgaand aan de reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector

	<p>moeten bedrijven allerlei documenten opsturen of klaarleggen op de locatie. Het is belangrijk dat duidelijk wordt gemaakt op welke manier deze documenten moeten worden aangeleverd en welke informatie precies moet worden opgestuurd. Dit wordt niet in alle gevallen duidelijk aan bedrijven meegedeeld. Vooral bij bedrijven die voor de eerste keer met een GGD inspectie te maken hebben gehad, ontvangen niet altijd voldoende informatie over de wijze waarop documenten moeten worden aangeleverd.</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Ook dient duidelijk te zijn hoe uitgebreid documenten moeten worden opgesteld. Er zijn voorbeelden bekend waarbij een inspecteur van de GGD tijdens een inspectie aangaf dat het pedagogisch beleidsplan minder uitgebreid had gekund. Over de risico inventarisatie gaf de inspecteur daarentegen aan dat deze uitgebreider had moeten zijn. Aan bedrijven dient te allen tijde duidelijkheid te worden gegeven over de mate van gedetailleerdheid van stukken die moeten worden aangeleverd. □ Na afloop van de inspectie is het belangrijk dat inspecteurs mondeling hun bevindingen meedelen aan betrokkenen van het bedrijf. Dit geeft betrokkenen de gelegenheid om te reageren op deze bevindingen en wordt de kans verkleind dat betrokkenen bij het lezen van de schriftelijke inspectierapportage voor verrassingen komen te staan. Niet in alle gevallen deelt de inspecteur zijn bevindingen na afloop van de inspectie mee. Er zijn voorbeelden bekend waarbij de inspecteur meteen na de observatie weg ging zonder informatie met medewerkers van het bedrijf te delen. □ Jaarlijks dienen alle gastouders een risico inventarisatie te overleggen aan het gastouderbureau. In de praktijk wijzigt zelden iets binnen gastoudergezinnen. Het zou beter zijn als de frequentie hiervan wordt verlaagd en bijvoorbeeld alleen door nieuwe gastouders of bij noemenswaardige wijzigingen de risico inventarisaties moeten worden overlegd. <p>4. <i>Verduidelijk doel van de inspectie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> □ Het is belangrijk dat het doel van een inspectie voor alle betrokkenen duidelijk is. In de praktijk blijkt de informatie die voorafgaand aan een inspectie wordt opgestuurd weliswaar duidelijk te zijn voor (locatie)managers, maar nauwelijks voor groepsleidsters. Het zou beter zijn als beknopt (bijvoorbeeld in 1 A4) voor alle betrokkenen duidelijk wordt gemaakt waar de inspectie zich op richt. □ Het is belangrijk dat aan het begin van een inspectie aan alle betrokkenen duidelijk wordt gemaakt op welke manier de inspectie zal worden uitgevoerd en welke onderdelen aan de orde zullen komen. Dit wordt niet in alle gevallen gedaan. Hierdoor weten betrokkenen niet altijd waar zij op moeten rekenen. Zo zijn bedrijven vaak verbaasd dat een relatief groot gedeelte van de inspectie wordt besteed aan het doornemen van allerlei documenten. □ Bij een niet reguliere inspectie kindercentra (die veelal onaangekondigd plaatsvindt) dient aan het begin van de inspectie duidelijk het doel van de inspectie te worden toegelicht. Hierbij dient duidelijk te worden toegelicht waarom de inspectie onaangekondigd plaatsvindt. □ Bedrijven dienen voorafgaand aan de reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector diverse documenten op te sturen of op de locatie klaar te leggen. Aan bedrijven dient duidelijk te worden gemaakt welk belang hiermee gediend is. Bedrijven geven aan dat papier “gewillig” is en dat allerlei gegevens op bijvoorbeeld een werkrooster kunnen worden gezet. <p>5. <i>Verbeter relevantie inspectievragen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> □ Inspectievragen dienen een duidelijk doel te hebben. Voor betrokkenen is dit niet altijd even duidelijk. Zo wordt tijdens inspecties aan groepsleidsters gevraagd wat zij doen als een kind een snotneus heeft. Voor groepsleidsters is niet duidelijk welk belang met het beantwoorden van dit type vragen is gediend. Bij het stellen van vragen is het belangrijk dat GGD inspecteurs toelichten waarom zij deze informatie willen hebben. □ Antwoorden op vragen over documenten dienen door inspecteurs zoveel mogelijk voorafgaand aan de inspectie te worden gezocht. Hierdoor wordt voorkomen dat bedrijven allerlei vragen worden gesteld waarvan de antwoorden in de stukken te lezen zijn. □ De vragen die tijdens inspecties worden gesteld kunnen medewerkers het gevoel geven dat zij niet deskundig zijn op het gebied van kinderopvang. In plaats van het creëren van een gevoel van bewustzijn en veiligheid, ontstaat door de manier van vragenstellen juist een gevoel van angst. <p>6. <i>Overweeg proportionaliteit maatregel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> □ Bedrijven plannen meer kinderen in een groep dan wettelijk is toegestaan (bijvoorbeeld 22 terwijl 20 is toegestaan) omdat altijd kinderen afwezig zijn. Als een bedrijf aan de GGD inspecteur aangeeft dat 22 kinderen zijn ingeschreven terwijl er nooit meer dan 20 zijn wordt dit als onvoldoende gekwalificeerd.
--	---

	<p>In dit geval zou handhaven volgens de geest van de wet beter zijn dan volgens de letter van de wet.</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Inspecteurs van de GGD dienen bij het adviseren over het opleggen van maatregelen na te gaan of deze maatregelen echt nodig zijn. Er zijn voorbeelden bekend waarbij een bedrijf naar aanleiding van een inspectie van de GGD investeringen moest doen terwijl bij een volgende inspectie bleek dat deze niet nodig waren geweest. □ Als één van de risico inventarisatie niet in orde is kan dit tot gevolg hebben dat het hele actieplan als onvoldoende wordt gekwalificeerd en helemaal moet worden aangepast. □ Het komt voor dat bedrijven ondanks herhaalde inspanningen niet beschikken over een oudercommissie. De GGD ziet dit echter als een overtreding omdat een oudercommissie verplicht is. In plaats van meteen van onvoldoendes te spreken zou de GGD het bedrijf moeten afrekenen op de mate waarin acties zijn ondernomen om een oudercommissie op te richten. □ Als tijdens inspecties overtredingen worden geconstateerd terwijl het jaar daarvoor alles in orde bleek te zijn, dient door inspecteurs duidelijk te worden toegelicht op basis waarvan overtredingen zijn geconstateerd. Nu zijn bedrijven zich vaak niet bewust van de veranderingen die in hun bedrijf hebben plaatsgevonden op basis waarvan een overtreding wordt geconstateerd. □ Als de GGD spreekt van overtredingen en te nemen maatregelen, is het belangrijk dat ook de mening van ouders en de oudercommissie hierover wordt meegenomen. Het is niet ondenkbaar dat ouders geen moeite hebben met deze manier van werken en maatregelen niet nodig vinden. De GGD inspecteurs dienen deze visie mee te nemen bij de beoordeling van de kindercentra. □ Een kinderdagverblijf dat aan huis is gevestigd en 8 kinderen heeft, dient officieel een oudercommissie te hebben. De inspecteur van de GGD spreekt dergelijke bedrijven er dan ook op aan als dit niet in orde is. De GGD zou na moeten denken over de vraag wat het nut en de noodzaak is om bij een klein kinderdagverblijf dat aan huis gevestigd is een oudercommissie te vragen. □ Als het klachtenreglement niet op orde is, wordt dit door inspecteurs van de GGD gezien als een overtreding. Hierbij is het niet van belang of bedrijven veel of weinig te maken hebben met klachten. Het is belangrijk om te kijken naar de uitvoering van beleid en niet van overtredingen te spreken als bedrijven hun papieren niet op orde hebben. <p>7. <i>Optimaliseer het detailniveau</i></p> <ul style="list-style-type: none"> □ Bedrijven vinden het belangrijk dat inspecteurs zich richten op hoofdzaken die risico's opleveren en het detailniveau alleen waar nodig beoordelen. Inspecties van de GGD richten zich op details en dit detailniveau dient naar beneden te worden gebracht. Voorbeelden van details die tijdens inspecties aan de orde komen: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Als bedrijven een zeil over de zandbak hebben gespannen (tegen regen en dieren die er hun behoefte in doen), kan de inspecteur van de GGD eisen dat het zeil wordt vervangen voor een net omdat het zand anders onvoldoende lucht krijgt. ▪ Tijdens inspecties wordt het aantal kinderen geteld om te zien of het bedrijf voldoet aan het leidster-kind-ratio. Omdat inspecties worden aangekondigd, dient de toegevoegde waarde hiervan onder de loep te worden genomen. ▪ Tijdens inspecties wordt ingegaan op de risico inventarisatie gezondheid waarin is beschreven welk risico een verkouden kind met zich meebrengt. Aan groepsleidsters wordt gevraagd hoe zij de neus van een kind snuiten en op wat voor manier zij hun handen wassen. ▪ Groepsleidsters moeten op verzoek van GGD inspecteurs toelichten op welke manier risico's die een trap met zich meebrengt worden uitgesloten. De GGD zou zich af moeten vragen of dergelijke risico's wel uit te sluiten zijn. ▪ De inspecteurs van de GGD meten de afstand tussen de haakjes waar kinderen hun jassen aan ophangen. Er is een voorbeeld bekend waarbij het bedrijf erop aangesproken werd dat de haakjes 10 centimeter in plaats van de verplichte 11 centimeter van elkaar waren bevestigd. ▪ Tijdens de inspectie wordt uitgebreid ingegaan op de inhoud van klachtenreglementen terwijl dergelijke reglementen in de praktijk zelden tot nooit worden gebruikt. ▪ Omdat verschillende ruimten binnen een bedrijf vergelijkbaar zijn, wordt door bedrijven vaak één risico inventarisatie opgesteld. Toch kan de GGD eisen dat van alle ruimten aparte inventarisaties worden gemaakt wat extra tijd kost. Het zou beter zijn om bij vergelijkbare ruimten binnen één bedrijf uit te gaan van één risico inventarisatie. ▪ Bedrijven die zijn aangesloten bij een koepel van kinderdagverblijven werken veelal met een beleidsplan dat is opgesteld door de koepelorganisatie. Op punten kan hier van worden afgeweken. De GGD
--	--

	<p>inspecteur kijkt tijdens de inspecties naar deze afwijkingen en gaat daarbij na of deze in een apart werkplan zijn opgenomen. Er zijn voorbeelden bekend van een bedrijf dat is aangesloten bij een koepel. Deze koepel heeft in het beleidsplan staan dat kinderen met vorkjes eten, maar het bedrijf heeft er zelf voor gekozen om dit niet te doen. De inspecteur van de GGD heeft hier tijdens de inspectie uitgebreid bij stilgestaan.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tijdens de rondgang en observatie wordt door inspecteurs van de GGD gekeken naar speelgoed dat op de grond ligt. Hierover kunnen namelijk kinderen vallen. ▪ De inspecteurs van de GGD bekijken tijdens inspecties of in de risico inventarisatie veiligheid is opgenomen of een kind zich kan stoten aan een ander kind en welke maatregelen door het bedrijf worden genomen om dit risico te voorkomen. ▪ In de risico inventarisatie gezondheid dienen bedrijven te beschrijven op welke manier bedrijven gebruik maken van washandjes en tissues en welke risico's kinderen met zich meebrengen die in hun handen niezen. ▪ Alle spullen die enig gevaar op zouden kunnen leveren voor kinderen moeten volgens inspecteurs van de GGD worden afgesloten van kinderen. Omdat (a) niet altijd duidelijk wanneer een voorwerp een gevaar kan opleveren voor kinderen en (b) in de thuissituatie ook niet alle spullen achter slot en grendel worden gezet, kan deze manier van werken als gedetailleerd worden beschouwd. ▪ Messen dienen buiten het bereik van kinderen te blijven en worden door veel bedrijven op dusdanige hoogte geplaatst dat kinderen hier niet bij kunnen. Door de GGD inspecteur wordt deze manier van werken echter niet toegestaan. In plaats daarvan wordt geëist dat de messen achter een gesloten deur-tje worden geplaatst. ▪ Om risico's uit te sluiten wordt door GGD inspecteurs tijdens de lunch gekeken of geen twee verschillende messen worden gebruikt om beleg uit een potje te halen. ▪ Door bedrijven dient te worden beschreven hoe zij omgaan met het risico dat glazen lampen met een bal worden kapot gegooid, zelfs als op een kamer alleen baby's liggen. ▪ Tijdens inspecties wordt door inspecteurs van de GGD gevraagd of het kinderdagverblijf beschikt over een protocol waarin staat wat wordt gedaan met het mesje waarmee een medewerker zojuist een appel heeft geschild. <p>□ In plaats van te gedetailleerd, kunnen inspecties van de GGD ook te globaal verlopen. Een niet reguliere inspectie kindercentra kan 30 minuten duren. Er zijn voorbeelden bekend waarbij de inspecteur van de GGD aan het begin van de inspectie aangaf dat de GGD waar zij werkzaam was middenin een fusie zat waardoor weinig tijd was voor uitgebreidere inspecties. Tijdsgebrek mag geen reden zijn voor het uitvoeren van korte inspecties.</p> <p>8. <i>Combineer met andere inspectie(s)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> □ Als bedrijven over zowel kinderdagverblijven als peuterspeelzalen beschikken, kunnen inspecties bij beide typen opvang worden gecombineerd. □ Inspecties van de GGD dienen te worden afgestemd met inspecties van de brandweer. Momenteel is sprake van tegenstrijdigheden. Zo adviseert de GGD om bij warm weer de deur op te zetten en hier uit veiligheid een hekje voor te plaatsen, terwijl de brandweer het plaatsen van een hekje verbiedt. Daarnaast moeten hekjes volgens de brandweer met 1 druk op de knop open kunnen terwijl de GGD dit verbiedt omdat anders ook kinderen de hekjes kunnen openen. Bovendien is sprake van overlap tussen inspecties van de GGD en brandweer. Zo controleert de GGD verslagen van ontruimingsoefeningen terwijl deze ook met de brandweer zijn afgestemd. □ Inspecteurs van de GGD en Arbeidsinspectie stellen verschillende eisen waardoor het voor bedrijven moeilijk is om te bepalen wat wel en niet goed is. Zo moeten schoonmaakmiddelen van de GGD hoog worden geplaatst zodat kinderen hier niet bij kunnen. Inspecteurs van de Arbeidsinspectie geven daarentegen aan dat schoonmaakmiddelen niet in hooggeplaatste kastjes mogen worden geplaatst omdat medewerkers hier niet goed bij zouden kunnen. Om meer duidelijkheid te verschaffen aan bedrijven is het belangrijk dat inspectiediensten hun eisen op elkaar afstemmen. □ De reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector vertoont overlap met de inspectie hygiëne en voedselveiligheid van de VWA. Beide inspecties besteden aandacht hygiëne. □ Deze inspectie vertoont ook overlap met de inspectie arbeidsomstandigheden van de Arbeidsinspectie. Tijdens beide inspecties wordt aandacht besteed aan de risico inventarisatie. □ De inspectie vertoont bovendien overlap met de inspectie van de brandweer. Tijdens beide inspecties wordt aandacht besteed aan het brandveiligheid.
--	--

9.	<p><i>Verbeter het leereffect voor bedrijven</i></p> <ul style="list-style-type: none"> □ De handhaving van maatregelen die zijn opgelegd valt onder verantwoordelijkheid van de gemeente. Omdat nog niet alle gemeenten een handhavingsbeleid hebben, is weinig tot geen sprake van actieve handhaving. Het leereffect kan worden vergroot als gemeenten samen met bedrijven nadenken over de uit te voeren maatregelen en toezien op de daadwerkelijke uitvoering ervan. □ Het leereffect zou kunnen worden vergroot als inspecteurs van de GGD tijdens de inspectie een link zouden leggen met het interne kwaliteitssysteem. In de praktijk mogen risico's binnen bedrijven echter niet volgens dezelfde manier worden beschreven als voor de HKZ certificering is gedaan. Alle informatie moet opnieuw in GGD formats worden gezet en de inspecteurs koppelen de inspectie niet tot nauwelijks aan de HKZ accreditatie. □ Het leereffect van de inspectie kwaliteit kinderopvang wordt vergroot als inspecteurs tijdens inspecties actief informatie uitwisselen met de bedrijven. Het komt echter voor dat inspecteurs na afloop van een observatie geen informatie geven aan bedrijven over hoe de observatie is verlopen en wat de bevindingen zijn. Hierdoor hebben bedrijven geen idee hoe zij hun werkprocessen kunnen verbeteren.
10.	<p><i>Beperk de duur van de inspectie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> □ Bedrijven voor buitenschoolse opvang zijn korter open dan kinderdagverblijven. Toch duurt de inspectie bij beide type bedrijven even lang. De inspectieduur dient te worden aangepast aan het type bedrijf. □ Bedrijven die naast kinderopvang ook beschikken over peuterspeelzalen, hebben te maken met aparte inspecties voor kinderdagverblijven en peuterspeelzalen, ook al wordt gebruikt gemaakt van dezelfde ruimte. De inspectietijd zou kunnen worden verkort door beide inspecties tegelijkertijd uit te voeren. Hierdoor hoeven bedrijven de inspectie maar eenmalig voor te bereiden en hoeft de inspecteur maar één keer op locatie langs te komen. □ De duur van inspecties kan worden verkort door rapportages beknopter te schrijven. Nu wordt gebruik gemaakt van een standaard format waarin verschillende onderdelen zijn opgenomen, ook als daar voor het geïnspecteerde bedrijf niets over te melden is. □ Als de GGD gebruik maakt van gegevens uit de HKZ certificering, kan de tijdsduur worden gereduceerd. Bedrijven hoeven dan nog maar één keer informatie aan te leveren en kunnen hiervoor één format gebruiken. □ De duur van inspecties kan worden gereduceerd door de frequentie van inspecties terug te brengen. Als na een uitgebreide inspectie kwaliteit kinderopvang geen noemenswaardige gebreken zijn geconstateerd, dient de GGD ervoor te kiezen om de frequentie van inspecties terug te brengen naar één keer per twee jaar. Als gewerkt wordt aan de hand van een risico-analyse (met gerichte steekproeven), worden bedrijven die alles op orde hebben hiervoor beloofd. Nu worden alle bedrijven, ongeacht de ervaringen, jaarlijks gecontroleerd. Ook kan ervoor worden gekozen om één keer per drie jaar een volledige controle uit te voeren en de twee jaar daarna alleen een rondgang. □ De duur van de reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector kan worden beperkt door de inspectie minder het karakter te geven van een papieren inspectie. Nu wordt minimaal de helft van de tijd besteed aan het doornemen van allerlei documenten (waaronder vergunningen, verklaringen omtrent gedrag, risico inventarisaties en werkroosters). De inspectie zou efficiënter en effectiever kunnen worden uitgevoerd als wordt geïnspecteerd op de uitvoering van beleid in plaats van het hebben ervan. □ De duur van inspecties kan worden verkort door informatie op centraal niveau op te vragen. Bij koepelorganisaties zijn veelal alle documenten (waaronder de risico inventarisaties, dienstroosters en verklaringen omtrent gedrag) van alle locaties aanwezig. Als de inspecteur eenmalig daar alle documenten opvraagt voor alle te inspecteren locaties, kan de tijdsbesteding van de inspecties op de locaties naar beneden worden gebracht. □ Bedrijven die zijn aangesloten bij een grotere koepel worden in veel gevallen ook door de centrale organisatie gecontroleerd. Het is belangrijk dat inspecteurs van de GGD de resultaten van deze interne controles meenemen tijdens de reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector. Door gebruik te maken van bestaande informatie, kan de tijdsbesteding van inspecties worden gereduceerd. □ Inspecties dienen in zo kort mogelijke tijd te worden uitgevoerd. Het komt echter voor dat een inspecteur twee keer langskomt om de inspectie uit te voeren: de eerste keer voor het gesprek met het locatiehoofd en de rondgang door het gebouw en de tweede keer voor de observatie. Hierdoor moeten bedrijven twee keer aandacht besteden aan de inspecteur. Tenzij het een hercontrole is, dienen inspecties op

	<p>één moment te worden afgerond.</p> <ul style="list-style-type: none"> □ De tijdsbesteding van inspecties van de GGD dient te worden afgestemd aan het type bedrijf. Een inspectie van meer dan een dagdeel bij een kinderdagverblijf met 8 kinderen dat aan huis is gevestigd zou korter kunnen. Het betreft een kleine ruimte die niet veel verschilt van een huiskamer waardoor de inspectie in kort tijdsbestek zou kunnen worden uitgevoerd. <p>11. <i>Verbeter tijdstip van de inspectie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> □ Sommige bedrijven worden tijdens vakantieperiodes geïnspecteerd. Vanwege activiteitenplanning en uitjes met kinderen is dit vaak een drukke periode. Het is belangrijk dat inspecteurs van de GGD hier rekening mee houden. □ Niet reguliere inspecties kindercentra worden in de meeste gevallen onaangekondigd uitgevoerd. Aan het begin van de inspectie dient de reden hiervan te worden toegelicht. Vooral als bij een bedrijf het jaar daarvoor tijdens de reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector geen overtredingen zijn geconstateerd, moet duidelijk worden toegelicht wat de reden van een onaangekondigde inspectie is. □ Inspecties die standaard jaarlijks worden uitgevoerd, dienen niet kort na elkaar te volgen. Om de (ervaren) lasten voor bedrijven te beperken, is het belangrijk dat voldoende tijd tussen verschillende inspecties zit. Reguliere inspectie kindercentra en naleving Wet klachtrecht cliënten zorgsector worden jaarlijks uitgevoerd. Er zijn voorbeelden bekend waarbij een bedrijf in december een uitgebreide inspectie kreeg en in januari daarop weer. Tijdens beide inspecties werden alle documenten besproken, werd een rondgang gedaan en heeft de inspecteur de werkzaamheden van medewerkers geobserveerd. De inspecteur lichtte toe dat bedrijven jaarlijks moeten worden geïnspecteerd en dat de periode tussen twee inspecties bij dit bedrijf toevallig kort was. □ Inspecties van de GGD moeten tijdig worden aangekondigd, waarbij inspecteurs rekening moeten houden met de tijdsbesteding die kindercentra en gastouderbureaus in de voorbereiding moeten uitvoeren. Het komt voor inspecties in december worden uitgevoerd en ook pas aan het einde van het jaar worden aangekondigd. Hierdoor moeten bedrijven in de toch al drukke decembermaand tijd besteden aan het voorbereiden van de inspectie. <p>12. <i>Zorg voor (betere) terugkoppeling</i></p> <ul style="list-style-type: none"> □ Schriftelijke terugkoppelingen dienen begrijpelijk te zijn voor alle betrokkenen en dienen helder te zijn geschreven. Een inspectie van 30 minuten zou niet moeten worden gevolgd door een rapportage van 25 pagina's, maar door een beknopte inspectierapportage. □ Als bedrijven onderdeel zijn van een grotere koepel van kinderdagverblijven, is het belangrijk dat inspectierapportages naar zowel het geïnspecteerde bedrijf als de centrale organisatie worden gestuurd. Op die manier is voor iedereen duidelijk dat een inspectie heeft plaatsgevonden en wat de uitkomsten hiervan zijn. □ Niet in alle gevallen bestaat de mogelijkheid om te reageren op een concept inspectierapportage (hoor en wederhoor). Verschillende GGD regio's blijken hier verschillend mee om te gaan. Omdat inspectierapporten openbaar worden, is het belangrijk dat alle bedrijven te allen tijde de mogelijkheid hebben om te reageren op een concept inspectierapportage. □ Als sprake is van fouten of overtredingen, van welke omvang dan ook, wordt dit vermeld in de inspectierapportage. Deze rapportages worden op internet geplaatst en zijn daardoor voor iedereen in te zien. Als het gaat om relatief kleine fouten of overtredingen, die vrijwel meteen door bedrijven kunnen worden opgelost, zou dit in de rapportage moeten worden vermeld. □ Omdat inspectierapportages openbaar zijn, moet zorgvuldig worden omgegaan met het woord overtreding. Als enkele kopieën in een dossier ontbreken, wordt door de GGD al van een overtreding gesproken. Het zou beter zijn als in dergelijke gevallen voor een andere aanduiding zou worden gekozen. □ Bedrijven moeten voldoende tijd krijgen om te reageren op de concept inspectierapportage. Een termijn van 4 weken is redelijk. In de praktijk komt het voor dat bedrijven slechts 2 weken de tijd krijgen. Omdat een en ander in de organisatie moet worden afgestemd, is deze periode te kort. □ Taalgebruik in een inspectierapportage is belangrijk. Teksten dienen duidelijk te zijn voor iedereen die bij de inspectie betrokken was. In de praktijk blijken inspectierapporten ambtelijk en langdradig te zijn geschreven waardoor voor betrokkenen niet duidelijk is waar de GGD inspecteurs heen willen. □ Het is belangrijk dat in de schriftelijke inspectierapportages voldoende ruimte wordt gelaten voor nuances. Dit betekent dat per punt een toelichting moet worden gegeven. Bij rapportages van de GGD
--	---

	<p>wordt gewerkt aan de hand van kwalificaties (onvoldoende of voldoende). De aanduiding onvoldoende kan bij ouders of andere belanghebbenden een verkeerde uitwerking hebben en inspecteurs dienen zich hiervan bewust te zijn.</p> <ul style="list-style-type: none"> □ Het is belangrijk dat de schriftelijke terugkoppeling overeenkomt met de mondelinge terugkoppeling. Er mag geen sprake zijn van discrepantie. In de praktijk komt dit wel voor. Zo is een voorbeeld bekend van een bedrijf dat niet beschikt over stamgroepen en hiermee een onvoldoende scoorde. Tijdens de inspectie heeft het locatiehoofd uitgelegd waarom het bedrijf met een andere constructie werkt en door de GGD inspecteur werd dit goedgekeurd. Later werd in de schriftelijke inspectierapportage toch gesproken van een onvoldoende op dit punt. □ Tijdens inspecties kan door betrokken medewerkers van bedrijven worden gevraagd om een bepaald punt in de schriftelijke terugkoppeling toe te lichten. Als de inspecteur dit zegt, dient dit punt ook daadwerkelijk in de rapportage te worden opgenomen. Als de inspecteur een bepaald punt niet op wil nemen, dient dit tijdens de inspectie aan de orde te komen. In de praktijk komt het voor dat een bedrijf verzoekt om een bepaalde werkwijze in de schriftelijke inspectierapportage toe te lichten, maar dat dit door de GGD inspecteur niet wordt gedaan. □ Het is belangrijk dat medewerkers van bedrijven die betrokken zijn geweest bij inspecties weten op welke manier een inspectierapportage is opgebouwd en hoe conclusies tot stand zijn gekomen. Bij bedrijven is niet altijd bekend op welke manier scores (voldoende, onvoldoende etc.) tot stand komen. □ Naast een opsomming van de conclusies, is het ook belangrijk dat in een schriftelijke inspectierapportage wordt weergegeven welke punten kunnen worden verbeterd en op welke manier bedrijven dit kunnen doen. Nu hebben inspectierapportages van de GGD in grote mate het karakter van een weergave van de bevindingen, zonder dat adviezen en verbetermogelijkheden worden gegeven.
--	---

Voedsel en Waren Autoriteit	
	<p>Inspecties:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inspectie speeltoestellen, bedden en boxen 2. Inspectie hygiëne en voedselveiligheid 3. Inspectie naleving rookverbod
1.	<p><i>Verbeter houding inspecteurs</i></p> <p>Inspecteurs van de VWA kunnen autoritair overkomen, vooral als er voortdurend op wordt gewezen dat “regels regels zijn”. Het is belangrijk dat inspecteurs een constructieve houding aannemen en meedenken in termen van oplossingen en verbeteringen.</p>
2.	<p><i>Verbeter werkwijze inspectie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> □ Tijdens de inspectie speeltoestellen, bedden en boxen wordt gekeken naar keuringsstickers op materialen. Omdat kinderen deze stickers er afkrabben, ontbreken vaak stickers. Inspecteurs van de VWA hebben hier niet altijd boodschap aan en eisen dat stickers op de toestellen worden geplaatst. Deze manier van werken dient onder de loep te worden genomen. □ Onaangekondigde inspecties dienen niet over te komen als een overval en dienen te beginnen met een mondelinge introductie waarin de inspecteur de achtergrond en doel van de inspectie toelicht. Het komt voor dat inspecteurs bij de inspectie speeltoestellen, bedden en boxen onaangekondigd binnenkomen en meteen beginnen met het controleren van materialen. □ Het is belangrijk dat bedrijven zich kunnen vinden in de punten die inspecteurs van de VWA controleren. Bij de inspectie speeltoestellen, bedden en boxen heeft de sector weinig inspraak gehad waardoor nu relatief gedetailleerd te werk wordt gegaan en van bedrijven relatief hoge investeringen worden geëist. □ De inspectie hygiëne en voedselveiligheid wordt onaangekondigd uitgevoerd wat een schrik-effect teweeg kan brengen bij bedrijven. Inspecteurs van de VWA dienen zich te allen tijde bewust te zijn van de reacties die een inspectie kan oproepen bij bedrijven. □ Tijdens de inspectie speeltoestellen, bedden en boxen controleren inspecteurs van de VWA of de certificaten van speeltoestellen in orde zijn. Op kinderdagverblijven verblijven kinderen van 0 tot 4 jaar. Voor speeltoestellen kan echter geen certificaat worden afgegeven voor kinderen van 0 tot 2 jaar. In de praktijk is het onmogelijk om een 2-jarig kind van een speeltoestel te houden en kinderdagverblijven

	<p>nemen zelf maatregelen om toestellen ook voor die categorie kinderen veilig te maken. Inspecteurs van de VWA keuren deze manier van werken af en laten de certificaten vervallen. In plaats van te inspecteren op het hebben certificaten zou de inspectie zich beter kunnen richten op de uitvoering hiervan.</p>
3.	<p><i>Verduidelijk doel van de inspectie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> □ De VWA heeft in februari 2005 aangekondigd dat de komende jaren extra controles worden uitgevoerd binnen de kinderopvang voor de speeltoestellen, bedden en boxen. Het zou beter zijn als meer duidelijkheid zou worden gegeven over de periode waarin bepaalde regio's worden geïnspecteerd zodat bedrijven binnen de kinderopvang hier rekening mee kunnen houden. □ Inspecteurs dienen uit zichzelf het doel van inspecties toe te lichten en niet naar aanleiding van vragen van betrokkenen van het bedrijf. □ De ene keer richt de inspectie zich alleen op speeltoestellen en de andere keer op zowel speeltoestellen, bedden als boxen. De VWA dient richting bedrijven duidelijk te maken waarom de inhoud van inspecties per keer kan verschillen.
4.	<p><i>Verbeter relevantie inspectievragen</i></p> <p>Het is belangrijk dat inspecteurs toelichten waarom bepaalde vragen worden gesteld. In de praktijk weten bedrijven niet altijd waarom inspecteurs van de VWA bepaalde vragen stellen. Zo wordt tijdens de inspectie speeltoestellen, bedden en boxen aan groepsleidsters gevraagd of kinderen zelfstandig de spijlen uit bedden kunnen halen terwijl voor groepsleidsters het doel van deze vraag niet duidelijk is.</p>
5.	<p><i>Overweeg proportionaliteit maatregel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> □ Bedrijven moeten materiaal weggooien als dit niet voldoet aan de geldende voorschriften. Een glijbaan van Bart Smit, ook al functioneert deze goed, is niet toegestaan. Het zou beter zijn als inspecteurs van de VWA zich zouden richten op de kwaliteit van materialen in plaats van de vraag of deze wel of niet zijn gekeurd. □ Bedrijven binnen de buitenschoolse opvang dienen van inspecteurs van de VWA vingerstrips op deuren te plaatsen zodat de schade aan vingers van kinderen wordt beperkt wanneer deze tussen de deur komen. Omdat deze ruimten zich veelal bevinden in een kleuterschool, waar ook andere kinderen komen heeft het geen zin om de deuren van slechts één gedeelte van de school met vingerstrips af te plakken.
6.	<p><i>Optimaliseer het detailniveau</i></p> <ul style="list-style-type: none"> □ Bedrijven vinden het belangrijk dat inspecteurs zich richten op hoofdzaken die risico's opleveren en het detailniveau alleen waar nodig beoordelen. Inspecties van de VWA richten zich op details en dit detailniveau dient naar beneden te worden gebracht. Voorbeelden van details die tijdens inspecties aan de orde komen: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Bij de inspectie speeltoestellen, bedden en boxen komt het voor dat inspecteurs van de VWA met een zelfgemaakt instrument (een potlood met een touwtje eraan) de afstand tussen het dakje en het muurtje van een speelhuis meten. Als deze afstand te groot is, wordt gesproken van een ernstig vergrijp. ▪ Bij de inspectie speeltoestellen, bedden en boxen wordt de afstand van een glijbaan tot de muur opgemeten. Ook moeten glijbanen worden verwijderd waar weliswaar 20 jaar geen ongelukken mee zijn gebeurd, maar waar de verplichte keuring van ontbreekt. ▪ Tijdens de inspectie worden spijlen uit kinderbedden gehaald en vervolgens door de inspecteur gemeten en gewogen. ▪ Door inspecteurs van de VWA wordt tijdens de inspectie speeltoestellen, bedden en boxen gekeken naar houten paaltjes die op een buitenspeelplaats staan en waar kinderen overheen kunnen springen. De inspecteurs kijken of aan deze paaltjes splinters zitten waar kinderen zich aan kunnen bezeren. Als dit het geval is, dienen de paaltjes te worden verwijderd.
7.	<p><i>Combineer met andere inspectie(s)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> □ De inspectie speeltoestellen, bedden en boxen richt zich op de veiligheid van kinderen. Om die reden zou dit onderdeel kunnen worden meegenomen bij inspecties van de GGD. Inspecteurs van de GGD controleren immers de kindercentra en daar zou de veiligheid van speeltoestellen, bedden en boxen een onderdeel van kunnen zijn. □ De inspectie speeltoestellen, bedden en boxen vertoont overlap met de inspectie van de Arbeidsinspectie. De Arbeidsinspectie kijkt vanuit ergonomisch oogpunt namelijk ook naar deze materialen. Het zou

	<p>beter zijn als 1 inspecteur naar de materialen kijken en daarbij zowel op kindveiligheid als ergonomie let.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▣ De inspectie hygiëne en voedselveiligheid vertoont overlap met inspecties van de GGD. Zowel de VWA als de GGD controleren namelijk de temperatuur in koelkasten. Als de GGD dit onderdeel meeneemt, kan deze inspectie van de VWA komen te vervallen. ▣ De inspectie speeltoestellen, bedden en boxen vertoont overlap met de HKZ certificering. Het zou beter zijn als de VWA inspecteurs gebruik maken van de resultaten van deze certificering en op basis hiervan beslissen of zij alsnog een fysieke inspectie willen uitvoeren.
8.	<p><i>Verbeter het leereffect voor bedrijven</i></p> <p>Het leereffect van de inspectie speeltoestellen, bedden en boxen kan worden vergroot als de VWA haar inspecties afstemt met brancheorganisaties. Deze brancheorganisaties hebben immers kennis en ervaring van de praktijk. Hierdoor kan de VWA zich tijdens de inspecties richten op punten die noodzakelijk zijn.</p>
9.	<p><i>Beperk de duur van de inspectie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▣ Inspecties dienen in zo kort mogelijke tijd te worden uitgevoerd en daarmee zo min mogelijk lasten voor bedrijven te veroorzaken. Een inspectie speeltoestellen, bedden en boxen van een halve dag is te lang en zou zich moeten beperken tot circa 1 uur. ▣ De tijdsduur van de inspectie speeltoestellen, bedden en boxen kan worden gereduceerd door voorafgaand aan inspecties bij bedrijven de logboeken op te vragen. Kinderdagverblijven laten hun speeltoestellen veelal controleren door een extern bedrijf dat een logboek met detailfoto's bijhoudt. Als de VWA dit logboek opvraagt, kan vervolgens worden beslist of een fysieke controle noodzakelijk is. ▣ Bij de inspectie hygiëne en voedselveiligheid is sprake van overlap met inspecties van de GGD. Dit wordt door beide inspectiediensten onder de aandacht gebracht.
10	<p><i>Verbeter tijdstip van de inspectie</i></p> <p>Inspecties dienen alleen onaangekondigd te worden uitgevoerd als dit aantoonbaar toegevoegde waarde heeft. Het komt voor dat inspecteurs van de VWA naar aanleiding van een inspectie aan een kinderdagverblijf een bezoek brengen aan de centrale koepel. Deze inspectie heeft het karakter van een gesprek waarbij over de geconstateerde overtredingen bij de locaties wordt gesproken. Omdat het niet nodig is om deze inspectie onaangekondigd uit te voeren, dient ervoor te worden gekozen om dergelijke inspecties te allen tijde aan te kondigen.</p>
11.	<p><i>Zorg voor (betere) terugkoppeling</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▣ Het is belangrijk dat naar aanleiding van een inspectie een schriftelijke terugkoppeling wordt opgestuurd aan bedrijven en niet alleen als sprake is van overtredingen. Hierdoor zijn bedrijven op de hoogte van de conclusies die naar aanleiding van een inspectie kunnen worden getrokken en de aanbevelingen die door inspecteurs worden gedaan. Naar aanleiding van de inspectie speeltoestellen, bedden en boxen wordt niet altijd een schriftelijke terugkoppeling opgestuurd. ▣ De VWA ziet nauwelijks toe op de uitvoering van maatregelen. Hierdoor zien bedrijven nauwelijks het nut en de noodzaak in om maatregelen uit te voeren. Het is belangrijk dat dit (a) bij bedrijven wordt verduidelijkt en (b) de VWA toeziet op de uitvoering van maatregelen.

Arbeidsinspectie	
	<p>Inspecties:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inspectie arbeidsomstandigheden 2. Inspectie na incident (is niet besproken met bedrijven binnen domein Kinderopvang)
1.	<p><i>Verbeter kennis inspecteurs</i></p> <p>Kennis van de praktijk is belangrijk. Naast kennis van het inspectiethema en de geldende wet- en regelgeving dienen inspecteurs ook na te gaan op welke manier in de praktijk wordt gewerkt en hoe wet- en regelgeving uitwerking heeft. In de praktijk blijken inspecteurs van de Arbeidsinspectie niet altijd over voldoende kennis van het domein Kinderopvang te beschikken. Zo worden groepsleidsters erop gewezen dat zij niet meer dan 9 kilogram mogen tillen. Kinderen zijn echter zwaarder waardoor het in de praktijk niet mogelijk is om aan deze eis te voldoen. Als inspecteurs meer kennis hebben van de praktijk, zouden zij hiervoor meer begrip kunnen opbrengen.</p>

2.	<p><i>Verbeter houding inspecteurs</i></p> <p>Inspecteurs kunnen streng overkomen op medewerkers van bedrijven terwijl hier geen concrete aanleiding voor is. Om die reden is het belangrijk dat inspecteurs zich te allen tijde bewust zijn van de houding die ze aannemen richting bedrijven die worden geïnspecteerd. Een strenge houding kan namelijk ten onrechte de indruk wekken dat de inspecteur op zoek is naar fouten en overtredingen of dat binnen een bedrijf een aantal punten niet in orde is.</p>
3.	<p><i>Verbeter werkwijze inspectie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▣ Na afloop van de inspectie is het belangrijk dat inspecteurs mondeling hun bevindingen meedelen aan betrokkenen van het bedrijf. Dit geeft betrokkenen de gelegenheid om te reageren op deze bevindingen en wordt de kans verkleind dat betrokkenen bij het lezen van de schriftelijke inspectierapportage voor verrassingen komen te staan. Niet in alle gevallen deelt de inspecteur zijn bevindingen na afloop van de inspectie mee. Er zijn voorbeelden bekend waarbij de inspecteur na afloop van de inspectie weer wegging zonder mondeling zijn bevindingen mee te delen. ▣ Bij de inspectie arbeidsomstandigheden worden observaties van de inspecties veelal naast de wet- en regelgeving gelegd. In plaats van de naleving van wet- en regelgeving te inspecteren, zouden inspecteurs ook aandacht moeten besteden aan de mening van betrokkenen hierover. Zo zouden tijdens deze inspectie ook groepsleidsters kunnen worden ondervraagd om na te gaan hoe zij het vinden om met bepaalde materialen te werken. Een voorbeeld uit de praktijk betreft de aankleedtafels. Een bedrijf heeft in overleg met de groepsleidsters 2 typen tafels aangeschaft met verschillende hoogten. De inspecteur van de Arbeidsinspectie eiste echter dat een verstelbare tafel zou worden aangeschaft en dat alleen daarmee aan de regels zou worden voldaan.
4.	<p><i>Verduidelijk doel van de inspectie</i></p> <p>Het is belangrijk dat aan het begin van inspecties duidelijk wordt toegelicht waarom desbetreffend bedrijf door de Arbeidsinspectie wordt bezocht. Als locaties worden bezocht die recentelijk zijn opgericht roept dit vragen op bij betrokkenen. Inspecteurs dienen hier duidelijkheid over te geven.</p>
5.	<p><i>Overweeg proportionaliteit maatregel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▣ Maatregelen dienen in verhouding te staan tot de overtreding die is geconstateerd. Het komt voor dat inspecteurs van de Arbeidsinspectie concluderen dat bedrijven werken met te lage bedden. Als oplossing werd bedacht het aanschaffen van een liftstelsel waarmee bedden op elke gewenste hoogte kunnen worden gezet. Dit stelsel kost minimaal € 1.500 en is voor een klein kinderdagverblijf een grote investering. ▣ Inspecteurs van de Arbeidsinspectie verwijzen tijdens inspecties naar een tilcursus die personeelsleden moeten volgen. Als deze personeelsleden reeds een cursus ergonomie hebben gevolgd, wordt dit niet altijd door de Arbeidsinspectie geaccepteerd. Het zou beter zijn als wordt gekeken naar de acties die bedrijven zelf hebben ondernomen in plaats van allerlei cursussen verplicht te stellen. ▣ Materialen (zoals bedden en boxen) die wel door de VWA en GGD zijn goedgekeurd, kunnen alsnog door inspecteurs van de Arbeidsinspectie worden afgekeurd. Alle inspectiediensten kijken immers met een andere bril naar de materialen. Bedrijven vinden dit echter disproportioneel. Om onduidelijkheden en frustraties bij bedrijven te voorkomen, is het belangrijk dat inspecties zoveel mogelijk worden gecombineerd worden uitgevoerd. ▣ Bedrijven in de buitenschoolse opvang worden door de Arbeidsinspectie op aangesproken dat de kinderstoelen die zij gebruiken niet voldoen aan de voorschriften. Deze stoelen voldoen echter wel aan de eisen die aan een kleuterschool worden gesteld. Omdat dezelfde kinderen (die zowel naar de kleuterschool als de buitenschoolse opvang gaan) van de stoelen gebruik maken zouden inspecteurs van de Arbeidsinspectie rekening moeten houden met het stellen van dergelijke eisen. ▣ Inspecteurs van de Arbeidsinspectie kunnen eisen dat een kinderdagverblijf voor alle medewerkers een verstelbare stoel moet aanschaffen. Het is belangrijk dat de Arbeidsinspectie bij het opleggen van maatregelen nagaat wat de toegevoegde waarde hiervan is. In een kinderdagverblijf zitten medewerkers vrijwel nooit tegelijkertijd waardoor het geen toegevoegde waarde heeft om voor iedere medewerker een verstelbare stoel aan te schaffen.
6.	<p><i>Optimaliseer het detailniveau</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▣ Bedrijven vinden het belangrijk dat inspecteurs zich richten op hoofdzaken die risico's opleveren en het detailniveau alleen waar nodig beoordelen. Inspecties van de Arbeidsinspectie richten zich op details en

	<p>dit detailniveau dient naar beneden te worden gebracht. Voorbeelden van details die tijdens inspecties aan de orde komen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Als gebruik gemaakt wordt van een stapelbed moeten peuters beneden en baby's boven worden gelegd. Peuters kunnen namelijk zelfstandig in en uit bed waardoor een groepsleidsters hiervoor niet hoeft te bukken. Bedrijven kiezen er echter vaak voor om baby's bij elkaar op de kamer te doen en peuters bij elkaar. Inspecteurs gaan hier echter niet mee akkoord. Meer oog voor de praktijk dan voor de theorie is wenselijk. ▪ In de centrale hal van een kinderdagverblijf, waar niet met kinderen wordt gewerkt, voldoen de tafels en stoelen niet aan de wettelijke voorschriften en moeten worden vervangen. ▪ Door inspecteurs van de Arbeidsinspectie wordt aangegeven dat boven kinderbedjes dakjes dienen te worden geplaatst omdat kinderen er anders uit kunnen klimmen. Naast dat bedrijven deze opmerkingen te ver vinden gaan, is het ook een thema dat bij andere inspectiediensten thuishoort.
7.	<p><i>Combineer met andere inspectie(s)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▣ Inspecties van de Arbeidsinspectie vertonen op onderdelen overlap met inspecties van de GGD. Zo wordt bijvoorbeeld tijdens de inspectie arbeidsomstandigheden opmerkingen gemaakt over kinderen die met hun hand tussen een kinderbedje en de muur kunnen komen. Om deze overlap te vermijden, is het belangrijk dat inspecties op elkaar worden afgestemd. ▣ Inspecties van de Arbeidsinspectie dienen te worden afgestemd met de GGD en de VWA. Nu komt het voor dat materiaal wordt goedgekeurd door de ene inspectiedienst en later door een andere inspectiedienst wordt afgekeurd. Dergelijke praktijken dienen te worden voorkomen. ▣ Tijdens inspecties komt ook het onderdeel brandveiligheid aan de orde waarmee de inspectie gedeeltelijk overlap vertoont met de inspectie van de brandweer. Ook tijdens de cursussen bedrijfshulpverlening wordt aandacht besteed aan het onderwerp brandveiligheid. ▣ Inspecties van de Arbeidsinspectie zijn op onderdelen in strijd met inspecties van de brandweer. Inspecteurs van de Arbeidsinspectie eisen dat in slaapkamers deuren worden geplaatst die gemakkelijk open en dicht kunnen terwijl de brandweer voor slaapkamers zwaardere brandwerende deuren eist. Het is belangrijk dat beide inspectiediensten dergelijke tegenstrijdigheden op elkaar afstemmen.
8.	<p><i>Zorg voor (betere) terugkoppeling</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▣ Het is belangrijk dat naar aanleiding van een inspectie een schriftelijke terugkoppeling wordt opgestuurd aan bedrijven. Hierdoor zijn bedrijven op de hoogte van de conclusies die naar aanleiding van een inspectie kunnen worden getrokken en de aanbevelingen die door inspecteurs worden gedaan. Naar aanleiding van de inspectie arbeidsomstandigheden wordt niet altijd een schriftelijke terugkoppeling opgestuurd. ▣ Inspectierapportages dienen niet een standaard karakter te hebben, maar dienen voor de organisatie specifieke punten te bevatten. Een organisatie leert namelijk het meest van de punten die betrekking hebben op de eigen organisatie. Het is belangrijk dat de Arbeidsinspectie aandacht besteed aan dit punt omdat rapportages van algemene aard kunnen zijn.

Belastingdienst	
	<p>Inspectie: Inspectie correcte afdracht belasting en premies</p>
1.	<p><i>Verbeter houding inspecteurs</i></p> <p>Inspecteurs van de Belastingdienst kunnen aan het begin van een inspectie een starre, ongeïnteresseerde houding aannemen. Voor het verloop van de inspectie is het belangrijk dat een inspecteur bij binnenkomst een communicatieve houding aanneemt.</p>

Brandweer	
	<p>Inspectie: Inspectie naleving voorschriften gebruiksvergunning</p>
1.	<p><i>Verbeter houding inspecteurs</i> Inspecteurs dienen zich ervan bewust te zijn dat een autoritaire houding op groepsleidsters en kinderen een negatief effect kan hebben. Het is belangrijk dat inspecteurs in hun houding rekening houden met het type bedrijf dat zij inspecteren.</p>
2.	<p><i>Verbeter werkwijze inspectie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ❑ Inspecties van de brandweer zijn bijna in alle gevallen onaangekondigd. Hierdoor kan een inspectie bij bedrijven overkomen als een overval. Inspecteurs dienen zich hiervan bewust te zijn. ❑ Inspecteurs van de brandweer dienen zich ervan bewust te zijn dat bij kinderdagverblijven kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar aanwezig zijn. Als meerdere inspecteurs in brandweeroniform onverwachts binnenkomen, kan dit als effect hebben dat kinderen bang worden. ❑ Als inspecteurs een rondgang door het gebouw maken, wordt veelal begeleiding door een medewerker van het bedrijf gevraagd. In de praktijk is het lastig voor groepsleidsters om een collega alleen achter te laten met een groep kinderen. Inspecteurs dienen inspecties daarom zoveel mogelijk zelfstandig uit te voeren, zonder begeleiding vanuit de organisatie. ❑ Inspecteurs wekken vaak de indruk dat zij op zoek zijn naar fouten en overtredingen. Hierdoor wordt bij groepsleidsters de indruk gewekt dat de locatie niet veilig zou zijn terwijl dit wel het geval is. Dit kan worden voorkomen als inspecteurs ook de dingen benoemen die wel in orde zijn. ❑ Het is belangrijk bedrijven op de hoogte te houden van wijzigingen in wet- en regelgeving. Dit dient niet alleen tijdens inspecties te gebeuren, maar ook buiten inspecties om. Als tijdens inspecties overtredingen worden geconstateerd komt dit veelal doordat bedrijven niet volledig op de hoogte waren van de wijzigingen in wet- en regelgeving. ❑ Brandveiligheid is een belangrijk onderwerp, zeker op plaatsen waar met kinderen wordt gewerkt. Tijdens inspecties dient daarom voldoende oog te zijn voor die zaken die de brandveiligheid in gevaar kunnen brengen. Hierbij is het belangrijk dat de inspecteurs van de brandweer secuur te werk gaan. In de praktijk worden echter inspecties uitgevoerd die slechts een kwartier duren. Het is de vraag of in zo'n kort tijdsbestek de brandveiligheid in een hele locatie kan worden beoordeeld. ❑ Het is belangrijk dat verschillende brandweerkorpsen in het land hun werkzaamheden op elkaar afstemmen. Er bestaan echter verschillen tussen verschillende brandweerkorpsen. Zo mogen van het ene brandweerkorps kinderkorpsen op een touwtje door een ruimte worden gehangen terwijl dit door een ander brandweerkorps wordt verboden.
3.	<p><i>Verduidelijk doel van de inspectie</i> Het is niet altijd duidelijk op grond waarvan de brandweer inspecties uitvoert en wat het doel hiervan is. Zo zijn voorbeelden bekend waarbij tijdens inspecties geen overtredingen waren geconstateerd, maar de inspectie daarna wel. Dit terwijl de regelgeving of de situatie op de locaties niet zijn veranderd. De brandweer dient daarom duidelijk aan te geven met welk doel de inspectie wordt uitgevoerd en op welke onderdelen wordt geïnspecteerd.</p>
4.	<p><i>Verbeter relevantie inspectievragen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ❑ Het is belangrijk dat de juiste vragen aan de juiste personen worden gesteld en dat bij betrokkenen duidelijk is waarom deze vragen worden gesteld. Zo dienen inspecteurs vooraf na te gaan wie de eigenaar van een pand is. Als een kinderdagverblijf een pand huurt van een ander bedrijf of van de gemeente, kunnen niet alle vragen op het gebied van bouwvoorschriften en brandveiligheid worden beantwoord. ❑ Om een goed beeld te krijgen van de brandveiligheid in een kinderdagverblijf, is het belangrijk dat ook de mening van medewerkers wordt meegenomen. Het komt echter voor dat tijdens inspecties weliswaar een medewerker van het bedrijf meeloopt maar dat met deze medewerker geen informatie wordt uitgewisseld. Naast aan te geven hoe de brandveiligheid wordt beoordeeld, zou de inspecteur van de brandweer ook kunnen vragen naar de maatregelen die worden ondernomen.
6.	<p><i>Overweeg proportionaliteit maatregel</i> Naar aanleiding van inspecties wordt in de schriftelijke terugkoppeling geregeld gesproken van een brand-</p>

	<p>meldinstallatie waarbij bedrijven rechtstreeks in contact staan met de brandweer. Het aanschaffen hiervan kost veel geld en is vooral voor kleine kinderdagverblijven niet te betalen. Inspecteurs van de brandweer moeten goed nadenken over de gevolgen voor bedrijven voordat dergelijke maatregelen worden opgelegd.</p>
7.	<p><i>Optimaliseer het detailniveau</i></p> <p>Bedrijven vinden het belangrijk dat inspecteurs zich richten op hoofdzaken die risico's opleveren en het detailniveau alleen waar nodig beoordelen. Inspecties van de brandweer richten zich op details en dit detailniveau dient naar beneden te worden gebracht. Voorbeelden van details die tijdens inspecties aan de orde komen:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tijdens inspecties wordt de breedte van de doorgang in een slaapkamer opgemeten. Deze doorgang moet minimaal 90 centimeter zijn. ▪ Tijdens inspecties wordt door inspecteurs van de brandweer gevraagd of kindertekeningen die in een ruimte ophangen geïmpregneerd zijn.
8.	<p><i>Combineer met andere inspectie(s)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> □ Er zijn voorbeelden bekend van inspecties waarbij de inspecteurs van de brandweer hebben gewezen op de aanwezigheid van internietplaten in een gebouw. Vanuit het oogpunt van veiligheid voor kinderen en personeel moesten deze platen worden afgedekt met gipsplaten. Omdat dit een thema is dat ook tijdens inspecties van de GGD (kindveiligheid) en Arbeidsinspectie (personeelsveiligheid) aan de orde komt, is sprake van overlap. □ Inspecties van de brandweer zijn op onderdelen in strijd met inspecties van de Arbeidsinspectie. Inspecteurs van de Arbeidsinspectie eisen dat in slaapkamers deuren worden geplaatst die gemakkelijk open en dicht kunnen terwijl de brandweer voor slaapkamers zwaardere brandwerende deuren eist. Het is belangrijk dat beide inspectiediensten dergelijke tegenstrijdigheden op elkaar afstemmen. □ Inspecties van de brandweer zijn op onderdelen in strijd met inspecties van de GGD. Zo moeten van de brandweer deuren zelfsluitend zijn terwijl de GGD niet wenselijk vindt gezien de risico's die dat met zich meebrengt voor de kinderen (die kunnen tussen de deur komen te zitten).
9.	<p><i>Verbeter het leereffect voor bedrijven</i></p> <p>Het leereffect van inspecties kan worden vergroot als de brandweer periodiek (bijvoorbeeld tweejaarlijks) een gesprek zou hebben met bedrijven om de brandveiligheid en de (gewijzigde) regelgeving op dit gebied door te nemen. Hierdoor weten bedrijven waar ze aan toe zijn en of ze voldoen aan de geldende wet- en regelgeving. Bedrijven leren hier meer van dan van een beknopte brief waarin staat vermeld wat wel en niet in orde is gebleken tijdens de inspectie.</p>
10.	<p><i>Verbeter tijdstip van de inspectie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> □ Als onaangekondigde inspecties worden uitgevoerd, dient door inspecteurs van de brandweer de reden hiervan duidelijk te worden gemaakt. Nu wordt vaak als reden opgegeven dat kinderdagverblijven bij aangekondigde inspecties allerlei zaken in orde zouden maken. Inspecteurs van de brandweer dienen bij zichzelf na te gaan of dit juist niet een wenselijk effect moet zijn van inspecties. □ Inspecties van de brandweer worden niet bij alle bedrijven structureel uitgevoerd. Omdat brandveiligheid een belangrijk onderwerp is, is het wenselijk dat locaties periodiek, bijvoorbeeld 1 keer per jaar, worden geïnspecteerd. □ Niet alle kindercentra worden jaarlijks door de brandweer geïnspecteerd terwijl brandveiligheid een belangrijk thema is. Er zijn voorbeelden bekend waarbij de brandweer 1 keer per 5 jaar komt en waarbij het bedrijf zelf de brandweer een tip heeft gegeven om te komen inspecteren.
11.	<p><i>Zorg voor (betere) terugkoppeling</i></p> <ul style="list-style-type: none"> □ Een schriftelijke terugkoppeling heeft alleen meerwaarde als naast de conclusies ook duidelijk de verbetermogelijkheden zijn benoemd. Van een standaard brief leren bedrijven weinig tot niets. Momenteel wordt echter wel gebruik gemaakt van standaard terugkoppelingen. □ In schriftelijke inspectierapportages van de brandweer wordt in veel gevallen verwezen naar wetsartikelen. Voor bedrijven is dit niet duidelijk. Het zou beter zijn als in begrijpelijke taal in het kort de inhoud van deze wetsartikelen wordt genoemd. □ Inspectierapportages dienen zich niet alleen te richten op de punten die niet in orde zijn. Hierdoor wordt de indruk gewekt dat uit de inspectie alleen maar fouten zijn gebleken. Het zou goed zijn als in de terugkoppeling ook wordt vermeld welke punten ten opzichte van de vorige inspectie zijn verbeterd.

	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Het is belangrijk dat in de schriftelijke terugkoppeling de punten worden opgenomen die ook tijdens de mondelinge terugkoppeling ter sprake zijn gekomen. In de praktijk komt het echter voor dat in de schriftelijke rapportage conclusies en aanbevelingen zijn toegevoegd. ❑ Als bedrijven op het moment van inspectie reeds begonnen zijn met het uitvoeren van maatregelen, dient dit expliciet in de schriftelijke terugkoppeling te worden vermeld. Nu wordt vaak ten onrechte de indruk gewekt dat maatregelen op initiatief van de brandweer moeten worden uitgevoerd terwijl bedrijven zelf het initiatief hebben genomen. ❑ Als maatregelen worden opgelegd, is het belangrijk dat de brandweer toeziet op de uitvoering hiervan. Op die manier krijgen bedrijven het idee dat zij de maatregelen niet voor niets uitvoeren. Om aan te tonen dat bepaalde maatregelen worden uitgevoerd, kan worden volstaan met het opsturen van offertes naar de inspecteurs. De brandweer dient bij zichzelf na te gaan of hiermee de uitvoering van maatregelen kan worden gecontroleerd.
--	--

Gemeente	
	Inspectie: <ol style="list-style-type: none"> 1. Inspectie naleving voorschriften bouwvergunning 2. Inspectie naleving voorschriften milieuregelgeving
1.	<i>Verbeter werkwijze inspectie</i> <ul style="list-style-type: none"> ❑ Het is belangrijk dat verschillende onderdelen binnen gemeenten hun zaken goed op elkaar afstemmen en informatie uitwisselen. Nu komt het voor dat bedrijven bouwtekeningen moeten overleggen aan een inspecteur van de gemeente terwijl een andere afdeling binnen de gemeente deze tekeningen nog niet eens heeft opgestuurd aan het bedrijf. ❑ Gemeenten dienen de regelgeving op het gebied van speelplaatsen op elkaar af te stemmen. In de praktijk komt het voor dat de ene gemeente toestemming verleent voor de aanleg van een speelplaats terwijl dit in een andere gemeente wordt geweigerd, ook al gaat het om een vergelijkbare speelplaats. ❑ De voorlichting van de gemeente over wet- en regelgeving dient goed te zijn. Dit betekent dat te allen tijd bij bedrijven duidelijk dient te zijn in welke situatie zij aan welke verplichtingen moeten voldoen. Er zijn voorbeelden bekend van een kinderdagverblijf dat aan de buitenmuur een bord wilde ophangen met de naam van het kinderdagverblijf. Na raadpleging van de website van de gemeente is dit gemeld bij de gemeente. Tijdens de inspectie naleving voorschriften bouwvergunning (toen het bord er al hing) werd door de inspecteur meegedeeld dat deze melding niet nodig was geweest.
2.	<i>Verduidelijk doel van de inspectie</i> Bepaalde gemeenten voeren inspecties uit naar de onderhoudsstickers en logboeken bij cv-ketels. Het is echter niet duidelijk waarom deze inspectie wordt uitgevoerd en wat het doel hiervan is. Het nut en de noodzaak van deze inspectie dient bij bedrijven te worden verduidelijkt.

III Leden van de begeleidingscommissie

Naam	Organisatie
Leden	
Mw. R. van Zutphen	Programmadirectie Eenduidig Toezicht (voorzitter)
Mw. C. Bienemann	Maatschappelijk Ondernemers Groep
Mw. M. van Elsloo	De Branchevereniging ondernemers in de kinderopvang
Mw. A. Schrik	GGD Nederland
Mw. E. Dekker	Vereniging voor Nederlandse Gemeenten
Mw. A. Maarschalkerweerd	Via Futura
Mw. J. Vos	Interdepartementale Programmadirectie Eenduidig Toezicht
Mw. M. Engels	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Dhr. P. Nanhekhan	Inspectie Werk en Inkomen
Projectuitvoering	
Dhr. P. Bex	SIRA Consulting
Dhr. M. Aalders	SIRA Consulting
Dhr. J. Sterrenburg	SIRA Consulting